

Evandjelje po Mateju

Isusovo rodoslovlje

(Lk 3,23–38)

1 ¹Ovo je rodoslovlje Isusa Krista. On potječe iz Davidove obitelji, a David potječe iz Abrahamove obitelji.

²Abraham je bio Izakov otac. Izak je bio Jakovljev otac. Jakov je bio otac Jude i njegove braće. ³Juda je bio otac Faresa i Zare, a njihova majka bila je Tamara. Fares je bio Esromov otac. Esrom je bio Aramov otac. ⁴Aram je bio Aminadabov otac. Aminadab je bio Naasonov otac. Naason je bio Salmonov otac. ⁵Salmon je bio Boazov otac. Boazova majka bila je Rahaba. Boaz je bio Obedov otac, a Obedova majka bila je Ruta. Obed je bio Jišajev otac. ⁶Jišaj je bio otac kralja Davida. David je bio Salomonov otac, čija je majka bila Urijina žena.

⁷Salomon je bio Roboamov otac. Roboam je bio Abijin otac. Abija je bio Asin otac. ⁸Asa je bio Jozafatov otac. Jozafat je bio Joramov otac. Joram je bio Ozijin otac. ⁹Ozija je bio Joatamov otac. Joatam je bio Ahazov otac. Ahaz je bio Ezekijin otac. ¹⁰Ezekija je bio Manasijin otac. Manasija je bio Amonov otac. Amon je bio Jozijin otac. ¹¹Jozija je bio otac Jehonije i njegove braće. To je bilo u vrijeme kad je izraelski narod bio odveden u Babilon.

¹²Nakon izgnanstva u Babilonu: Jehonija je bio Salatielov otac. Salatiel je bio Zerubabelov otac. ¹³Zerubabel je bio Abijudov otac. Abijud je bio Elijahimov otac. Elijahim je bio Azorov otac. ¹⁴Azor je bio Sadokov otac. Sadok je bio Ahimov otac. Ahim je bio Elijudov otac. ¹⁵Elijud je bio Eleazarov otac. Eleazar je bio Matanov otac. Matan je bio Jakovljev otac. ¹⁶Jakov je bio otac Josipa, muža Marije, koja je rodila Isusa koji se zove Krist.

¹⁷Dakle, bilo je ukupno četrnaest generacija od Abrahama do Davida. I četrnaest generacija od Davida do izgnanstva u Babilon. I četrnaest generacija od izgnanstva u Babilon do Krista.

Rođenje Isusa Krista

(Lk 2,1-7)

¹⁸Rođenje Isusa Krista bilo je ovako: njegova je majka Marija bila zaručena s Josipom, ali prije nego što su se vjenčali, otkrilo se da je Marija zatrudnjela po Duhu Svetom. ¹⁹Njezin muž Josip bio je dobar čovjek i nije ju želio izložiti javnom sramu pa je odlučio tajno raskinuti zaruke.

²⁰Ali dok je on o tome razmišljao, u snu mu se pojavio Gospodinov anđeo i rekao mu: »Josipe, sine Davidov,¹ ne boj se uzeti Mariju za ženu jer ono što je u njoj, začeto je po Duhu Svetom. ²¹Ona će roditi sina i ti ga nazovi Isus², jer će on spasiti svoj narod od njegovih grijeha.«

²²Sve se to dogodilo da bi se ispunilo što je Gospodin rekao po proroku: ²³»Evo, Djevica će začeti i roditi sina i nazvat će ga Emanuel,³ što znači 'Bog je s nama.'«

²⁴Kad se Josip probudio, učinio je kako mu je Gospodinov anđeo zapovjedio. Uzeo je Mariju i odveo je svojoj kući da mu bude žena. ²⁵Ali nije s njom spavao dok nije rodila sina kojemu je dao ime Isus.

Mudraci pohode Isusa

2¹Isus se rodio u Betlehemu, u pokrajini Judeji, za vladavine kralja Heroda. U to vrijeme došli su mudraci s istoka u Jeruzalem ²raspitujući se: »Gdje je novorođeni kralj Židova? Vidjeli smo njegovu zvijezdu kako izlazi na istoku pa smo mu se došli pokloniti.«

³Kad je to čuo kralj Herod, jako se uznemirio, kao i sav narod u Jeruzalemu. ⁴Okupio je sve svećeničke poglavare i narodne učitelje Zakona pa ih je ispitivao gdje se Krist treba roditi. ⁵Odgovorili su mu: »U Betlehemu, u Judeji, jer prorok je ovako zapisao u Svetom pismu:

⁶'A ti, Betleheme, u zemlji Judinoj,
nisi nipošto najmanji među Judinim vladarima,
jer od tebe će doći vladar
koji će voditi moj narod, Izrael.'« *Mihej 5,1*

⁷Tada je Herod potajno pozvao mudrace te od njih saznao točno vrijeme kad se zvijezda pojavila. ⁸Zatim

¹1,20 *sin Davidov* Osoba iz obitelji kralja Davida, drugog izraelskog kralja, koji je vladao oko tisuću godine prije Krista.

²1,21 *Isus* Ime Isus znači »Jahve (Gospodin) je spašenje.«

³1,23 Citat iz Iz 7,14.

ih je poslao u Betlehem s riječima: »Idite i dobro se raspitajte za dijete. A kad ga pronađete, javite mi da i ja dođem i poklonim mu se.«

⁹Oni su saslušali kralja i otišli. A zvijezda, koju su vidjeli kako izlazi na istoku, išla je pred njima sve dok nije stigla i zaustavila se iznad mjesta gdje je bilo dijete.

¹⁰Kad su opazili zvijezdu, jako su se obradovali. ¹¹Ušli su u kuću i ugledali dijete s njegovom majkom Marijom pa su kleknuli i poklonili mu se. Zatim su odmotali svoje darove i dali mu zlato, tamjan i smirnu. ¹²A budući da ih je Bog u snu upozorio da se ne vraćaju Herodu, otišli su drugim putem u svoju zemlju.

Bijeg u Egipat

¹³Kad su oni otišli, Josipu se u snu javio Gospodinov anđeo i rekao mu: »Ustani, uzmi dijete i njegovu majku i bježi u Egipat! Ostani ondje sve dok ti ne kažem, jer Herod će tražiti dijete da ga ubije.«

¹⁴Josip je ustao, uzeo dijete i njegovu majku te noću otišao s njima u Egipat. ¹⁵Ostao je ondje sve do Herodove smrti, da bi se ispunilo što je Bog rekao po proroku: »Pozvao sam svoga sina iz Egipta.«¹

Herod ubija mušku djecu u Betlehemu

¹⁶Kad je Herod vidio da su ga mudraci izigrali, jako se razljutio te zapovjedio da se u Betlehemu i u njegovoj okolici ubiju svi dječaci mlađi od dvije godine, prema vremenu koje je saznao od mudraca. ¹⁷Tada se ispunilo što je Bog rekao po proroku Jeremiji:

¹⁸»Glas se čuo u Rami.

Glas jadikovke i velike tuge.

Rahela je oplakivala svoju djecu

i nije se mogla utješiti, jer su njena djeca mrtva.«

Jeremija 31,15

Povratak iz Egipta

¹⁹Kad je Herod umro, Josipu se u Egiptu, u snu, javio Gospodinov anđeo i rekao mu: ²⁰»Ustani, uzmi dijete i njegovu majku i vodi ih u izraelsku zemlju, jer su umrli oni koji su htjeli ubiti dijete.«

²¹I on je ustao, uzeo dijete i njegovu majku te otišao u izraelsku zemlju. ²²Ali kad je čuo da u Judeji umjesto

¹2,15 Citat iz Hoš 11,1.

Heroda vlada njegov sin Arhelaj, uplašio se poći onamo. No, budući da je u snu dobio uputu, otišao je u pokrajinu Galileju i nastanio se u gradu Nazaretu. ²³Tako se ispunilo što je rečeno po prorocima: »Bit će prozvan Nazarećaninom!¹.«

Ivan Krstitelj

(Mk 1,1–8; Lk 3,1–9; 15–17; Iv 1,19–28)

3 ¹U ono vrijeme pojavio se Ivan Krstitelj i počeo povijedati u judejskoj pustinji. ²Govorio je: »Pokajte se, jer je kraljevstvo nebesko blizu!« ³Upravo je o Ivanu govorio prorok Izaija kad je rekao:

»Glas jednoga viče u pustinji:

'Pripremite put Gospodinu,
poravnajte staze za njega.'⁴

Izaija 40,3

⁴Ivan je imao odjeću od devine dlake i kožnati pojas oko bokova. Hranio se skakavcima i divljim medom. ⁵U to su ga vrijeme dolazili slušati ljudi iz Jeruzalema, iz cijele Judeje i s cijeloga područja oko rijeke Jordana. ⁶Oni su priznavali svoje grijeha, a Ivan ih je krstio, uranjajući ih u rijeku Jordan.

⁷Kad je Ivan vidio mnoge farizeje i saduceje kako dolaze k njemu da ih krsti, rekao im je: »Zmijski porodi! Tko li vas je upozorio da bježite od Božje srdžbe koja dolazi? ⁸Pokažite svojim životom da ste se zaista obratili. Činite ono što dokazuje da ste se promijenili i nemojte se pouzdavati u to što je Abraham vaš otac. ⁹Jer, kažem vam, Bog može od ovoga kamenja stvoriti Abrahamovu djecu. ¹⁰Sjekira je već položena na korijenu stabla, a svako stablo koje ne daje dobar plod bit će posječeno i bačeno u vatru.² ¹¹Ja vas krstim vodom u znak obraćenja, ali onaj koji dolazi poslije mene veći je od mene. Ja mu nisam dostojan ni obući skinuti. On će vas krstiti Duhom Svetim i ognjem. ¹²On će doći spreman da pročisti zrnje od pljeve³. Pšenicu će skupiti i spremi u

¹**2,23 Nazarećanin** Osoba iz grada Nazareta; ime vjerojatno znači »izdanak« (vidi Iz 11,1). Ovdje se vjerojatno povlači paralela između Samsona, koji je bio »nazirej«, odnosno »posvećen Bogu« (vidi Suci 13,5–7), i Isusa, Nazarećanina.

²**3,10** Na simboličan način Isus opisuje da su ljudi koji ne donose plod obraćenja poput stabala koja se, kad ne donose rod, sjeku i bacaju u vatru.

³**3,12 pročitati zrnje od pljeve** Na slikovit način Isus govori da će odijeliti ljude koji pripadaju Bogu od onih koji su Boga odbacili.

svoju žitnicu, a pljevu će spaliti u ognju koji se ne može ugasiti.«

Isusovo krštenje

(Mk 1,9–11; Lk 3,21–22)

¹³Tada je Isus došao iz Galileje na rijeku Jordan k Ivanu da ga on krsti. ¹⁴A Ivan ga je pokušavao odgovoriti pa mu je govorio: »Ti bi trebao mene krstiti, a ti dolaziš k meni!«

¹⁵Ali Isus mu je odgovorio: »Pusti, dužni smo učiniti sve što je u skladu s Božjom voljom.« Tada je Ivan pristao da ga krsti.

¹⁶Isus je bio kršten i čim je izašao iz vode, otvorilo se nebo i vidio je Duha Božjega kako silazi u liku goluba i spušta se na njega. ¹⁷A glas s neba je rekao: »Ovo je moj voljeni sin. U njemu je svo moje zadovoljstvo!«

Isusovo iskušenje

(Mk 1,12–13; Lk 4,1–13)

4 ¹Zatim je Duh odveo Isusa u pustinju da ga iskuša đavao. ²Isus je postio četrdeset dana i četrdeset noći pa je ogladnio. ³Tada mu je prišao napasnik¹ i rekao: »Ako si zaista Sin Božji, reci ovom kamenju da se pretvori u kruh.«

⁴No Isus mu je odgovorio: »Pisano je u Svetom pismu:

’Čovjek ne živi samo od kruha,
nego i od svake riječi koja izlazi iz Božjih usta.’«

Ponovljeni zakon 8,3

⁵Zatim ga je đavao odveo u sveti grad (*Jeruzalem*) i postavio ga na najviši dio Hrama ⁶pa mu rekao: »Ako si zaista Sin Božji, baci se! Jer, pisano je u Svetom pismu:

’On će zapovjediti svojim anđelima da te čuvaju
i oni će te nositi na rukama,
da ne bi udario nogom o kamen.’« *Psalam 91,11–12*

⁷Isus mu je odgovorio: »Pisano je i ovo:

’Ne iskušavaj Gospodina, Boga svojega!’«

Ponovljeni zakon 6,16

¹4,3 napasnik đavao.

⁸Zatim je davao odveo Isusa na vrlo visoku planinu i pokazao mu sva kraljevstva svijeta i njihovu raskoš ⁹pa mu se opet obratio: »Dat ću ti sve ovo ako klekneš i pokloniš mi se.«

¹⁰A Isus mu je odgovorio: »Odlazi, Sotono! Jer, pisano je:

'Klanjaj se Gospodinu Bogu svojemu
i njemu jedinom služi!' « *Ponovljeni zakon 6,13*

¹¹Tada ga je davao ostavio, a anđeli su došli i služili mu.

Isus započinje svoj rad u Galileji

(Mk 1,14–15; Lk 4,14–15)

¹²Kad je Isus čuo da je Ivan zatvoren, vratio se u Galileju. ¹³Ali nije ostao u Nazaretu, nego se nastanio u Kafarnaumu, gradu pokraj Galilejskoga jezera, na području Zebulonova i Neftalijeva plemena. ¹⁴Tako se ispunilo što je rekao prorok Izaija:

¹⁵»Zemlja Zebulonova i zemlja Neftalijeva,
uz put prema moru, s one strane rijeke Jordana,
Galileja poganska!
¹⁶ Narod koji živi u tami
ugledao je veliku svjetlost;
onima koji žive u mračnoj zemlji smrti zasjala je
svjetlost.« *Izaija 9,1–2*

¹⁷Otada je Isus počeo propovijedati: »Obratite se, jer je kraljevstvo nebesko blizu!«

Isus izabire prve učenike

(Mk 1,16–20; Lk 5,1–11)

¹⁸Kad je Isus prolazio pokraj Galilejskoga jezera, ugledao je dvojicu braće — Šimuna, zvanog Petar, i njegova brata Andriju kako bacaju mrežu u jezero, jer bili su ribari, ¹⁹pa im je rekao: »Pođite za mnom i ja ću vas učiniti ribarima ljudi.« ²⁰Oni su odmah ostavili svoje mreže i krenuli za Isusom.

²¹Isus je pošao dalje i ugledao drugu dvojicu braće, Jakova Zebedejeva i njegova brata Ivana. Bili su u čamcu sa svojim ocem Zebedejem i krpali mreže. ²²Pozvao ih je i oni su odmah krenuli za njim. Ostavili su i čamac i svoga oca.

Isus poučava i ozdravlja*(Lk 6,17-19)*

²³Isus je obišao cijelu Galileju i poučavao u sinagogama, propovijedajući Radosnu vijest o Kraljevstvu. Liječio je i svakovrsne bolesti i slabosti u narodu. ²⁴Vijest o njemu proširila se po cijeloj Siriji pa su mu dovodili sve koji su bolovali od raznih bolesti i bili u mukama, opsjednute zlim duhovima, padavičare i nepokretne, a on ih je ozdravio. ²⁵Slijedilo ga je veliko mnoštvo iz Galileje, Dekapolisa, Jeruzalema, Judeje i s druge strane rijeke Jordana.

Govor na gori*(Lk 6,20-23)*

5 ¹Kad je Isus ugledao mnoštvo, popeo se na goru i sjeo. Tada su mu prišli njegovi učenici ²i počeo je poučavati ljude govoreći:

- ³»Blago onima koji znaju da su u duhovnoj potrebi,
jer njima pripada kraljevstvo nebesko.
- ⁴ Blago tužnima,
jer će ih Bog utješiti.
- ⁵ Blago krotkima,
jer će naslijediti zemlju.¹
- ⁶ Blago onima koji su žedni i gladni pravednosti,
jer će ih Bog nasititi.
- ⁷ Blago milosrdnima,
jer će im biti iskazano milosrđe.
- ⁸ Blago onima koji su čista srca,
jer će gledati Boga.
- ⁹ Blago mirotvorcima,
jer će se zvati Božjom djecom.
- ¹⁰ Blago progonjenima zbog pravednosti,
jer njima pripada kraljevstvo nebesko.

¹¹Blago vama kad vas zbog mene vrijeđaju, progone i potpuno lažno optužuju. ¹²Radujte se i budite sretni, jer vas na nebu čeka velika nagrada. Jer, tako su progonili i proroke koji su živjeli prije vas.«

Sol i svjetlost svijetu*(Mk 4,21; 9,50; Lk 8,16; 11,33; 14,34-35)*

¹³»Vi ste sol svijetu. No, ako sol izgubi svoj okus, kako će ponovno postati slana? Ničemu više ne služi, osim da ¹**5,5 naslijediti zemlju** Vidi Ps 37,11.

se baci da je ljudi gaze.

¹⁴Vi ste svjetlost svijetu. Ne može se sakriti grad smješten na brijegu. ¹⁵Tako ni svjetiljku ne pale da bi ju stavili pod posudu, nego na stalak, da svijetli svima u kući. ¹⁶Neka tako i vaše svjetlo svijetli pred ljudima, da vide vaša dobra djela te slave vašega Oca koji je na nebu.«

Isus i Pisma Staroga zavjeta

¹⁷»Nemojte misliti da sam došao ukinuti Mojsijev zakon, ili naučavanje proroka. Nisam ih došao ukinuti, nego ispuniti. ¹⁸Istinu vam kažem: sve dok postoji nebo i zemlja, ni jedno slovo ni zarez neće nestati iz zakona, dok se sve ne ispuni. ¹⁹Tako, tko god prekrši i najmanju od ovih zapovijedi i uči druge da tako čine, bit će najmanji u kraljevstvu nebeskom. A tko bude izvršavao zapovijedi i učio druge da tako čine, bit će velik u kraljevstvu nebeskom. ²⁰Jer, kažem vam: ako ne budete bolji od učitelja Zakona i farizeja, nećete ući u kraljevstvo nebesko.

²¹Čuli ste da je našim precima rečeno: 'Ne ubij!' Tko ubije, odgovarat će sudu.' ²²A ja vam kažem da će svatko tko se ljuti na drugog čovjeka odgovarati. Tko drugoga uvrijedi, odgovarat će za to pred Velikim vijećem. A tko ga nazove luđakom, odgovarat će za to u paklenom ognju.

²³Ako, dakle, prinosiš dar Bogu pa se sjetiš da netko ima nešto protiv tebe, ²⁴ostavi svoj dar kod žrtvenika pa idi i najprije se s njim pomiri. Potom se vrati i prinesi svoj dar.

²⁵Sa svojim se neprijateljem brzo nagodi, još dok ste na putu prema sudu, da te ne bi predao sucu, a sudac stražaru pa da ne budeš bačen u zatvor. ²⁶Istinu ti kažem: nećeš odande izaći dok ne platiš i posljednji novčić.«

Isus poučava o preljubu

²⁷»Čuli ste da je rečeno: 'Ne učini preljuba!'² ²⁸No ja vam kažem da je svatko tko s požudom pogleda ženu već u svom srcu s njom učinio preljub. ²⁹Zato, ako te tvoje desno oko navodi na grijeh, izvadi ga i baci! Bolje ti je izgubiti jedan dio tijela, nego da ti cijelo tijelo bude bačeno u pakao. ³⁰Ako te tvoja desna ruka navodi na grijeh, odsijeci je i baci! Bolje ti je izgubiti jedan dio tijela nego da ti cijelo tijelo bude bačeno u pakao.«

¹5,21 Citat iz Izl 20,13; Pnz 5,17.

²5,27 Citat iz Izl 20,14; Pnz 5,18.

Isus poučava o razvodu*(Mt 19,9; Mk 10,11-12; Lk 16,18)*

³¹»Rečeno je: 'Onaj tko se rastaje od svoje žene mora joj dati pismenu potvrdu o razvodu.'¹ ³²No ja vam kažem da svatko tko se rastaje od svoje žene, tjera nju na preljub, osim ako se rastaje zbog bračne nevjere. A onaj tko se oženi takvom rastavljenom ženom također čini preljub.«

Isus poučava o davanju obećanja

³³»Čuli ste da je vašim precima rečeno: 'Ne krši prisegu koju si dao! Izvrši prisegu koju si dao Gospodinu!'² ³⁴Ali ja vam kažem: ne zaklinjite se nikako! Ni nebom, jer ono je Božje prijestolje; ³⁵ni zemljom, jer je pod njegovim nogama; ni Jeruzalemom, jer je grad velikoga Kralja. ³⁶Ne zaklinji se ni svojom glavom, jer ne možeš ni jednu vlas učiniti ni bijelom ni crnom. ³⁷Ako želiš reći 'da', onda reci 'da', a ako želiš reći 'ne', reci 'ne.' Sve što je više od 'da' ili 'ne' dolazi od Zloga.«

Isus govori o osveti*(Lk 6,29-30)*

³⁸»Čuli ste da je rečeno: 'Oklo za oko, zub za zub.'³ ³⁹Ali ja vam kažem: ne opirite se zlom čovjeku! Nego, ako te tko udari po desnom obrazu, okreni mu i drugi! ⁴⁰A onomu koji bi te htio tužiti da ti oduzme košulju, daj i svoj ogrtač! ⁴¹Ako te tko prisili da pješačiš s njim jedan kilometar, ti idi dva! ⁴²Ako te tko štogod zatraži, daj mu! I ne odbij onoga tko te traži da mu nešto posudiš!«

Ljubav prema neprijateljima*(Lk 6,27-28; 32-36)*

⁴³»Čuli ste da je rečeno: 'Voli svoga bližnjega⁴ i mrzi svoga neprijatelja.'⁴⁴ No ja vam kažem: volite svoje neprijatelje i molite za one koji vas progone. ⁴⁵Tako ćete postati djeca svoga Oca na nebu, koji čini da sunce izlazi i zlima i dobrima. On daje kišu i onima koji čine dobro i onima koji čine zlo. ⁴⁶Ako volite samo one koji vole vas, kakvu nagradu možete očekivati? Čak i poreznici čine isto. ⁴⁷I ako pozdravljajte samo svoje prijatelje, činite li išta više od drugih? Čak i ljudi koji ne

¹5,31 Citat iz Pnz 24,1.²5,33 'Ne ... Gospodinu!' Vidi Lev 19,12; Br 30,2; Pnz 23,21.³5,38 Citat iz Izl 21,24; Lev 24,20; Pnz 19,21.⁴5,43 Citat iz Lev 19,18.

poznaju Boga čine isto. ⁴⁸Zato budite savršeni, kao što je vaš Otac nebeski savršen!«

Isus poučava o davanju

6¹»Pazite da svoja dobra djela ne činite pred ljudima, samo zato da vas oni vide, jer nećete dobiti nagradu od svog Oca koji je na nebu.

²Zato, kada daješ siromasima, nemoj govoriti o tome na sva usta. Tako rade licemjeri u sinagogama i na ulicama da bi ih ljudi hvalili. Istinu vam kažem: oni su već dobili svoju nagradu. ³Nego, kada daješ siromasima, neka tvoja lijeva ruka ne zna što čini desna. ⁴Neka tvoje davanje bude u tajnosti pa će te Otac tvoj, koji vidi u tajnosti, nagraditi.«

Isus poučava o molitvi

(Lk 11,2-4)

⁵»A kad molite, ne budite poput licemjera. Oni vole stajati i moliti u sinagogama i na križanjima ulica da ih ljudi vide. Istinu vam kažem: oni su već dobili svoju nagradu. ⁶A ti kad moliš, uđi u svoju sobu, zatvori vrata pa se pomoli svom Ocu, kojega ne možeš vidjeti. A tvoj Otac, koji vidi učinjeno u tajnosti, nagradit će te. ⁷Kada molite, ne ponavljajte isprazne riječi kao pogani¹, koji misle da će biti uslišani zbog količine izgovorenih riječi. ⁸Ne budite, dakle, kao oni, jer vaš Otac zna što vam je potrebno i prije nego ga zamolite. ⁹Zato molite ovako:

'Oče naš, koji jesi na nebesima,
sveti se ime tvoje.

¹⁰ Neka dođe kraljevstvo Tvoje.

Neka bude volja Tvoja,
kako na nebu tako i na zemlji.

¹¹ Kruh naš svagdašnji daj nam danas

¹² i oprosti nam dugove naše,
kako i mi opraštamo dužnicima svojim.

¹³ I ne uvedi nas u napast,
nego izbavi nas od Zloga.²

¹ **6,7 pogani** Tako su se nazivali svi nežidovski narodi, ali u ovom smislu se odnosi na ljude koji ne poznaju Boga. Na isti način ostali narodi nisu poznavali pravoga Boga — Jahvu, dok Izraelci jesu.

² **6,13** Neki grčki prijepisi dodaju: »Jer tvoje je kraljevstvo i moć i slava zauvijek. Amen.«

¹⁴Da, ako vi oprostite ljudima njihove pogreške, onda će i vaš Otac nebeski vama oprostiti vaše. ¹⁵Ali ako vi ne oprostite drugima njihove pogreške, ni vaš Otac neće vama oprostiti vaše.«

Isus poučava o postu

¹⁶»Kad postite, nemojte biti namrgođeni poput lice-mjera, koji izobliče svoja lica da ljudi primijete kako poste. Istinu vam kažem: već su dobili svoju nagradu. ¹⁷A ti, kad postiš, počeshljaj se i umij lice, ¹⁸da ljudi ne primijete da postiš, nego samo Otac tvoj koji je u tajnosti. Tada će te, tvoj Otac koji vidi učinjeno u tajnosti, nagraditi.«

Nebesko bogatstvo

(Lk 12,33–34)

¹⁹»Ne skupljajte sebi bogatstvo na zemlji! Tu će ga moljci i hrđa uništiti, a lopovi mogu provaliti i ukrasti ga. ²⁰Radije skupljajte sebi bogatstvo na nebu! Ondje ga moljci i hrđa ne mogu uništiti niti mogu lopovi provaliti i ukrasti ga. ²¹Jer, srce će ti biti ondje gdje ti je bogatstvo.«

Svjetlo i tama

(Lk 11,34–36)

²²»Oko je svjetiljka tijelu. Ako ti je oko dobronamjerno¹, tada ćeš sav biti ispunjen svjetlošću. ²³Ali ako ti je oko zlonamjerno², tada ćeš biti ispunjen tamom. Ako svjetlost, koja je u tebi, postane tama, koliko će biti duboka?!«

Ne može se služiti dvojici gospodara

(Lk 16,13)

²⁴»Nitko ne može istodobno služiti dvojici gospodara. Jer, ili će jednoga mrziti, a drugoga voljeti, ili će jednomu biti privržen, a drugoga prezirati. Ne možete služiti Bogu i bogatstvu.«³

¹ **6,22 dobronamjerno** Mogući prijevod: čisto, nesebično, neiskvareno, nevino, u svjetlu itd.

² **6,23 zlonamjerno** Mogući prijevod: zlo, pohlepno, sebično, okaljano, u tami itd.

³ **6,24 bogatstvu** Doslovno: mamonu. Riječ mamon na aramejskom jeziku znači »bogatstvo«.

Kraljevstvo Božje na prvo mjesto!

(Lk 12,22-34)

²⁵»Zato vam kažem: ne brinite se za svoj život — što ćete jesti ili piti ili za svoje tijelo — u što ćete se obući. Zar nije život vredniji od hrane, a tijelo od odjeće? ²⁶Pogledajte ptice na nebu! One niti siju, niti žanju, niti prikupljaju hranu u žitnice, a vaš ih Otac nebeski hrani. Zar vi niste mnogo vredniji od ptica? ²⁷Tko od vas može brigama produžiti život samo za jedan sat?

²⁸Zašto se tjeskobno brinete za odjeću? Pogledajte kako rastu poljski ljiljani, a ne rade i ne predu. ²⁹A ja vam kažem da se ni Salomon u svoj svojoj raskoši nije odijevao poput njih. ³⁰Pa ako Bog tako odijeva poljsku travu, koja je danas tu, a već se sutra baca u peć, zar neće još više odijevati vas, malovjerni? ³¹Zato se nemojte brinuti i govoriti: 'Što ćemo jesti, što ćemo piti ili u što ćemo se obući?' ³²To sve traže oni koji ne poznaju Boga. Ali vaš Otac nebeski zna što vam je potrebno. ³³Zato, više od svega drugoga, brinite se za kraljevstvo Božje i da vršite Božju volju, a za sve ostalo što vam treba pobrinut će se Bog. ³⁴Ne brinite se tjeskobno za sutrašnji dan, jer će se sutrašnji dan brinuti za sebe. Svaki dan ima dosta svojih nevolja.«

Isus poučava o osuđivanju

(Lk 6,37-38; 41-42)

7¹»Nemojte suditi druge, da Bog vas ne sudi. ²Jer, bit ćete suđeni isto kako i vi sudite druge. Mjerit će vam se onako kako vi mjerite drugima. ³Zašto vidiš trun u oku svoga brata, a ne vidiš gredu u vlastitom oku? ⁴Kako možeš reći svome bratu: 'Daj da ti izvadim trun iz oka', kad je u tvom oku greda? ⁵Licemjeru, prvo izvadi gredu iz svoga oka pa ćeš tada jasno vidjeti kako da izvadiš trun iz bratova oka.

⁶Nemojte davati psima ono što je sveto da se ne okrenu protiv vas i da vas ne rastrgaju. Nemojte bacati bisere pred svinje, da ih ne pogaze.«

Snaga molitve

(Lk 11,9-13)

⁷»Molite i Bog će vam dati; tražite i naći ćete; kucajte i otvorit će vam se! ⁸Jer, svatko tko moli — prima; tko traži — pronalazi, a onomu koji kuca — otvorit će se.

⁹Tko bi od vas svome sinu, kad bi ga zamolio kruha, dao kamen? ¹⁰Ili kad bi ga zamolio ribu, dao zmiju?

¹¹Dakle, ako vi, iako ste zli, znate svojoj djeci davati dobre darove, još će više vaš Otac nebeski obdariti dobrim one koji ga mole.«

Zlatno pravilo

¹²»Sve što želite da drugi čine vama, činite i vi njima. To je smisao Mojsijeva zakona i učenja proroka.«

Uska vrata

(Lk 13,24)

¹³»Uđite na uska vrata, jer široka su vrata i prostran je put koji vodi u propast. Mnogo ljudi ide tim putem. ¹⁴Kako li su uska vrata i kako li je tijesan put koji vodi u život, a kako li je malo onih koji ga pronalaze!«

Budite oprezni!

(Lk 6,43-44; 13,25-27)

¹⁵»Čuvajte se lažnih proroka! Prići će vam prerušeni u ovčice, no iznutra su grabežljivi vukovi. ¹⁶Prepoznat ćete ih po onome što čine, jer ne bere se grožđe s trnovitog žbunja niti smokve sa čička. ¹⁷Isto tako, svako dobro stablo daje dobre plodove, a loše stablo loše. ¹⁸Dobro stablo ne može dati loše plodove niti može loše stablo dati dobre plodove. ¹⁹Svako stablo, koje ne daje dobre plodove, siječe se i baca u vatru. ²⁰Dakle, prepoznat ćete ih po njihovim djelima.

²¹Neće svaki onaj tko me bude zvao 'Gospodine, Gospodine' ući u kraljevstvo nebesko, nego samo oni koji budu radili ono što želi moj Otac koji je na nebu. ²²Mnogi će mi reći u posljednji dan: 'Gospodine, Gospodine, nismo li proricali pomoću tvog imena? Nismo li, pomoću tvog imena, izgonili zle duhove i činili brojna čuda?' ²³Tada ću im otvoreno reći: 'Nikad vas nisam poznavao. Odlazite od mene, zlotvori!'«

Mudar i lakomislen čovjek

(Lk 6,47-49)

²⁴»Stoga je svatko tko čuje ove moje riječi i izvršava ih poput mudrog čovjeka koji je sagradio svoju kuću na stijeni. ²⁵Pala je kiša, naišle su bujice, zapuhali vjetrovi i udarili u kuću, ali ona se nije srušila jer je bila sagrađena na stijeni. ²⁶Ali svatko tko čuje ove moje riječi, a ne izvršava ih, ponaša se poput ludog čovjeka koji je sagradio svoju kuću na pijesku. ²⁷Pala je kiša, naišle su bujice, zapuhali su vjetrovi i udarili u kuću, a ona se

srušila uz jak tresak.«

²⁸Kad je Isus završio svoj govor, mnoštvo je bilo zadivljeno njegovim učenjem ²⁹jer ih je poučavao kao onaj tko ima vlast, a ne kao učitelji Zakona.

Isus ozdravlja gubavca

(Mk 1,40-45; Lk 5,12-16)

8 ¹Kad je Isus sišao s gore, slijedilo ga je veliko mnoštvo, ²među kojima je bio i jedan gubavac. Došao je do Isusa, kleknuo pred njega pa mu rekao: »Gospodine, tebi je moguće da me iscijeliš ako hoćeš.«

³Isus je ispružio ruku, dotaknuo ga i rekao: »Hoću. Budi iscijeljen!« I bio je izliječen od gube istoga trenutka. ⁴Tada mu je Isus rekao: »Pazi da nikome ne pričaš o ovome. Nego idi i pokaži se svećeniku.¹ Nakon toga prinesi žrtvu, kako je zapovjedio Mojsije. To će ljudima biti dokaz da si izliječen.«

Časnikov sluga

(Lk 7,1-10; Iv 4,43-54)

⁵Kad je Isus došao u Kafarnaum, prišao mu je neki časnik i zamolio ga za pomoć. ⁶Rekao mu je: »Gospodine, moj sluga leži kod kuće nepokretan i u velikim bolovima.«

⁷A Isus mu je odgovorio: »Doći ću i izliječit ću ga.«

⁸Časnik mu je rekao: »Gospodine, ja ne zaslužujem da ti dođeš u moju kuću, nego samo zapovjedi i moj će sluga ozdraviti. ⁹Jer i ja, koji sam podređen drugima, imam vojnike pod svojim zapovjedništvom pa kad kažem jednomu: 'Idi!', on ode, ili drugomu: 'Dođi!', i on dođe. Svom sluzi kažem: 'Učini to!' i on me posluša.«

¹⁰Kad je to čuo, Isus se zadivio, pa je rekao onima koji su ga pratili: »Zaista, kažem vam, nisam našao toliku vjeru ni u koga u Izraelu. ¹¹I još vam kažem da će mnogi doći s istoka i zapada i sjest će za stol s Abrahamom, Izakom i Jakovom u kraljevstvu nebeskom. ¹²A oni koji trebaju pripadati kraljevstvu bit će izbačeni u tamu, gdje će biti plač i škrgut zuba.«

¹³Zatim je Isus rekao časniku: »Idi, i neka ti bude kako si vjerovao!« A njegov je sluga ozdravio istoga trena.

¹**8,4 pokaži se svećeniku** Po Mojsijevu zakonu, svećenik je morao potvrditi da je gubavi Židov ozdravio.

Isus ozdravlja mnoge*(Mk 1,29–34; Lk 4,38–41)*

¹⁴Kad je Isus ušao u Petrovu kuću, ugledao je njegovu punicu kako leži u groznici. ¹⁵Dotaknuo joj je ruku i groznica ju je odmah pustila, a ona je ustala i počela ga posluživati.

¹⁶Kad je pala večer, Isusu su doveli mnoge opsjednute zlim duhovima. A on je riječju istjerao duhove i izliječio sve bolesne. ¹⁷Tako se ispunilo što je Bog rekao po proroku Izaiji:

»On je uzeo naše bolesti i ponio naše slabosti.«

Izaija 53,4

Slijediti Isusa*(Lk 9,57–62)*

¹⁸Kad je Isus vidio veliko mnoštvo oko sebe, zapovjedio je svojim sljedbenicima da otplove na drugu stranu jezera. ¹⁹Tada mu je pristupio neki učitelj Zakona i rekao mu: »Učitelju, ja ću te slijediti kamo god budeš išao.«

²⁰A Isus mu je rekao: »Lisice imaju jazbine i ptice nebeske imaju svoja gnijezda, a Sin Čovječji nema kamo položiti glavu.«

²¹Drugi mu je učenik rekao: »Gospodine, dopusti mi da najprije odem i pokopam svoga oca.«

²²No Isus mu je rekao: »Pođi za mnom, a pusti mrtve da sami pokapaju svoje mrtve.«

Isus stišava oluju*(Mk 4,35–41; Lk 8,22–25)*

²³Zatim je Isus ušao u lađu, a njegovi su učenici pošli za njim. ²⁴Na jezeru se podigla strašna oluja, tako da su valovi gotovo prekrili lađu. A Isus je spavao. ²⁵Tada su učenici došli k njemu i probudili ga riječima: »Gospodine, spasi nas! Poginut ćemo!«

²⁶A on im je rekao: »Zašto se toliko bojite, malo-vjerni?« Onda je ustao, zapovjedio vjetrovima i jezeru i zavladała je velika tišina.

²⁷Ljudi su se čudili i pitali: »Kakav je to čovjek? Čak ga i vjetrovi i vode slušaju!«

Isus istjeruje zle duhove*(Mk 5,1–20; Lk 8,26–39)*

²⁸Kad je Isus stigao na drugu stranu jezera, u gadarski

kraj,¹ u susret su mu došla dva čovjeka opsjednuta zlim duhovima. Izišli su iz grobova i bili su tako opasni da nitko nije mogao proći tim putem. ²⁹Povikali su: »Što hoćeš od nas, Sine Božji? Jesi li došao ovamo da nas kazniš prije zakazanog vremena?«

³⁰Nedaleko od njih paslo je veliko krdo svinja. ³¹Zli duhovi molili su Isusa: »Ako nas istjeraš iz ovih ljudi, pošalji nas u ono krdo svinja.«

³²Isus im je rekao: »Idite!« i oni su izašli iz ljudi i ušli u svinje. Tada je cijelo krdo svinja jurnulo niz padinu u jezero i utopilo se u vodi. ³³Svinjari su pobjegli u grad pa su ispričali sve što se dogodilo s opsjednutima i svinjama. ³⁴Tada je cijeli grad izašao pred Isusa. Kad su ga spazili, zamolili su ga da napusti njihov kraj.

Isus ozdravlja nepokretnog

(Mk 2,1-12; Lk 5,17-26)

9¹Isus je ušao u lađu, doplovio na drugu stranu jezera i vratio se u svoj grad. ²Tada su mu donijeli nepokretnog čovjeka koji je ležao na postelji. Kad je Isus vidio kolika je njihova vjera, rekao je nepokretnomu: »Samo hrabro, mladiću! Oprošteni su ti grijesi!«

³Tada su neki od učitelja Zakona rekli u sebi: »Ovaj čovjek svojim riječima vrijeđa Boga.«

⁴Budući da je znao što misle, Isus im je rekao: »Zašto mislite zlo u svojim srcima? ⁵Što je lakše reći: 'Oprošteni su ti grijesi' ili 'Ustani i hodaj!'? ⁶Ali znajte da Sin Čovječji ima vlast opraštati grijeha na zemlji.« Zatim je rekao nepokretnomu: »Ustani, uzmi svoj ležaj i idi kući!« ⁷Nepokretni je ustao i otišao kući. ⁸Kad je narod to vidio, pun strahopoštovanja hvalio je Boga što je ljudima dao takvu vlast.

Matej (Levi) slijedi Isusa

(Mk 2,13-17; Lk 5,27-32)

⁹Kad je Isus odlazio odande, ugledao je čovjeka zvanog Matej kako sjedi na naplatnom mjestu. Rekao mu je: »Hajde za mnom!« I Matej je ustao i krenuo za Isusom.

¹⁰Dok je Isus jeo u Matejevoj kući, došli su mnogi poreznici i grešnici pa su jeli zajedno s Isusom i njegovim učenicima. ¹¹Kad su to farizeji vidjeli, upitali su Isusove učenike: »Zašto vaš učitelj jede s poreznicima i grešnicima?«

¹²Isus je to čuo pa je rekao: »Zdravi ne trebaju liječnika nego bolesni. ¹³Zato idite i naučite što znači: 'Više volim milosrđe, nego žrtve.'¹ Jer, ja nisam došao da pozovem pravednike, nego grešnike.«

Religiozni Židovi

(Mk 2,18–22; Lk 5,33–39)

¹⁴Tada su mu prišli Ivanovi učenici i upitali ga: »Zašto mi i farizeji često postimo, a tvoji učenici ne poste?«

¹⁵Isus im je odgovorio: »Mogu li svatovi tugovati dok je mladoženja s njima? Ali doći će vrijeme kada će im uzeti mladoženju. Tada će oni postiti.

¹⁶Nitko ne stavlja na stari ogrtač zakrpu od novoga platna koje se još nije stisnulo. Ako to učini, nova će se zakrpa stisnuti i poderati odjeću, a rupa će postati još veća. ¹⁷Ni novo vino se ne ulijeva u stare mjehove, jer bi oni popucali i vino bi iscurilo, a mjehovi bi bili uništeni. Zato ljudi uvijek stavljaju novo vino u nove mjehove, tako da se i vino i mjehovi sačuvaju.«

Djevojčica i bolesna žena

(Mk 5,21–43; Lk 8,40–56)

¹⁸Dok im je Isus to govorio, prišao mu je poglavar sinagoge, kleknuo pred njega i rekao: »Kći mi je upravo umrla, ali dođi, stavi svoju ruku na nju i ona će oživjeti.«

¹⁹Isus je ustao i pošao za njim zajedno sa svojim učenicima.

²⁰A neka žena, koja je patila od krvarenja već dvanaest godina, prišla je Isusu s leđa i dotaknula rub njegova ogrtača. ²¹Mislila je: »Ako samo dotaknem njegov ogrtač, ozdravit ću.«

²²Isus se okrenuo, ugledao ženu i rekao: »Samo hlabro, kćeri! Tvoja te vjera ozdravila.« I žena je ozdravila istoga časa.

²³Kad je Isus došao u kuću poglavara sinagoge, vidio je svirače kako sviraju pogrebnu glazbu i uznemiren narod. ²⁴Rekao je: »Izidite! Djevojka nije mrtva; samo spava.« A oni su ga ismijavali. ²⁵Kad je narod istjeran iz kuće, Isus je ušao u sobu, uzeo djevojku za ruku i ona je ustala. ²⁶Vijest o tome proširila se po cijelom onom kraju.

²⁷Kad je odlazio odande, dva su slijepca pošla za njim i vičući: »Smiluj nam se, Sine Davidov!« ²⁸Kad je ušao u

kuću, slijepci su mu prišli, a Isus ih je upitao: »Vjerujete li da vam ja mogu povratiti vid?« Oni su odgovorili: »Da, Gospodine!«

²⁹Tada je dotaknuo njihove oči i rekao: »Neka vam bude onako kako vjerujete!« ³⁰I progledali su, a Isus ih je strogo opomenuo: »Pazite da nitko ne sazna za ovo!« ³¹No oni su otišli i proširili vijest o njemu po cijelom onom kraju.

³²Dok su oni izlazili, doveli su Isusu nijema čovjeka koji je bio opsjednut zlim duhom. ³³Kad je Isus istjerao zlog duha, nijemi je progovorio. Narod se divio i govorio: »Nikad nešto slično nije viđeno u Izraelu!«

³⁴A farizeji su govorili: »On izgoni zle duhove uz pomoć vladara zlih duhova.«

Ovce bez pastira

³⁵Isus je išao po svim gradovima i selima. Poučavao je u njihovim sinagogama i objavljivao Radosnu vijest o kraljevstvu. Liječio je svaku slabost i svaku bolest. ³⁶Kad je vidio mnoštvo naroda, sažalio se nad njima jer su bili iscrpljeni i bespomoćni poput ovaca bez pastira. ³⁷Tada je rekao svojim učenicima: »Žetva je velika, a radnika je malo. ³⁸Zato molite gospodara žetve da pošalje radnike za svoju žetvu.«¹

Isus šalje učenike

(Mk 3,13–19; 6,7–13; Lk 6,12–16; 9,1–6)

10¹Isus je pozvao svojih dvanaest učenika i dao im vlast da istjeruju zle duhove i da liječe svaku slabost i svaku bolest. ²Ovo su imena dvanaestorice apostola: Šimun — zvani Petar — i njegov brat Andrija; Jakov — Zebedejev sin i njegov brat Ivan; Filip i Bartolomej; ³Toma i Matej — carinik; Jakov — Alfejev sin — i Tadej; ⁴Šimun Kananac i Juda Iskariotski, koji je izdao Isusa.

⁵Isus je poslao ovu dvanaestoricu i naredio im: »Nemojte ići k poganima² i nemojte ulaziti ni u jedan grad u Samariji! ⁶Radije idite k izgubljenim ovcama izraelskoga naroda. ⁷Idite i propovijedajte, govoreći:

19,38 Žetva ... žetvu Što znači da je mnogo ljudi koje treba spasiti, a malo je onih koji na tome rade. Zato treba moliti Boga, gospodara ljudi, da pošalje radnike.

210,5 pogani Tako su se nazivali svi nežidovski narodi, ali u kontekstu može se odnositi na ljude koji ne poznaju Boga. Na isti način ostali narodi nisu poznavali pravoga Boga — Jahvu, dok Izraelci jesu. Isto u stihu 18.

'Kraljevstvo nebesko je blizu!' ⁸Liječite bolesne, uskri-
sujte mrtvace, ozdravljajte gubave i izgonite zle duhove!
Besplatno ste primili ove blagoslove i moć, stoga
besplatno i dajte! ⁹Nemojte nositi u pojasima ni zlata,
ni srebra, ni bakra! ¹⁰Nemojte nositi ni putne torbe, ni
dodatne odjeće, ni obuće, ni štapa! Jer, radnik zaslužuje
svoju hranu.

¹¹Kad uđete u grad ili selo, pronađite u njemu nekoga
dostojnog pa ostanite kod njega sve dok ne pođete dalje!
¹²Kad ulazite u takav dom, zaželite mu mir! ¹³Ako je
dom dostojan, neka vaš mir ostane u njemu, a ako nije
dostojan, neka vam se vaš mir vrati. ¹⁴Ako vas tko ne
bude primio ili slušao što govorite, napustite tu kuću
ili grad i otresite prah sa svojih nogu.¹ ¹⁵Istinu vam
kažem: na dan Suda tom će gradu biti gore nego Sodomi
i Gomori.«

Isus upozorava na nevolje

(Mk 13,9-13; Lk 12,2-7; Lk 21,12-17)

¹⁶»Budite svjesni da vas šaljem kao ovce među vukove.
Zato budite mudri kao zmije i bezazleni kao golubovi!
¹⁷Čuvajte se ljudi, jer će vas predavati na sud i šibati
vas u svojim sinagogama. ¹⁸Dovodit će vas pred vladare
i kraljeve jer ste moji sljedbenici. To će biti prilika da o
meni svjedočite njima i poganima. ¹⁹Kad vas budu uhi-
ćivali, ne brinite se što i kako ćete govoriti, jer će vam
toga časa biti dano što da govorite. ²⁰Stoga nećete to
govoriti vi, nego će Duh Oca vašega govoriti kroz vas.

²¹Brat će predavati svoga brata da ga ubiju, a otac
svoje dijete. Djeca će se okrenuti protiv roditelja i ubijati
ih. ²²Svi će vas ljudi mrziti zbog moga imena, ali oni koji
ustraju do kraja, bit će spašeni. ²³Kad vas budu progonili
u jednom gradu, pobjegnite u drugi. Istinu vam kažem:
nećete stići obići sve izraelske gradove prije ponovnog
dolaska Sina Čovječjega.

²⁴Učenik nije veći od učitelja niti je sluga veći od
svoga gospodara. ²⁵Dovoljno je učeniku da bude kao
njegov učitelj, a služi da bude kao njegov gospodar. Ako
su glavu obitelji nazivali Belzebulom², koliko će tek gore
nazivati njegove ukućane?«

¹10,14 *otresite prah sa svojih nogu* Upozorenje ljudima tog
grada. Na taj način bi pokazali da su završili razgovor s tim
ljudima.

²10,25 *Belzebul* đavao.

Ne bojte se ljudi!*(Lk 12,2-7)*

²⁶»Dakle, nemojte ih se bojati, jer sve što je skriveno bit će otkriveno i sve što je tajno saznat će se. ²⁷Ono što vam govorim u tami¹ recite na svjetlu!² I što vam šapućem na uho, razglasite na sva zvona! ²⁸Nemojte se bojati onih koji mogu ubiti vaše tijelo, ali ne mogu ubiti vašu dušu! Radije se bojte Boga koji može uništiti i dušu i tijelo u paklu. ²⁹Za samo jedan novčić³ možete kupiti dva vrapca. No ni jedan od njih neće uginuti ako to vaš Otac ne dopusti. ³⁰Vama su čak i vlasi na glavi izbrojene. ³¹Dakle, nemojte se bojati jer ste vredniji od vrapaca.«

Govorite o svojoj vjeri!*(Lk 12,8-9)*

³²»Tko god mene prizna pred ljudima — pripada meni. I ja ću priznati da on pripada meni pred mojim Ocem koji je na nebu. ³³Tko god se odrekne mene pred ljudima — ne pripada meni. I ja ću ga se odreći pred svojim Ocem koji je na nebu.«

Slijediti Isusa donosi nevolje*(Lk 12,51-53; 14,26-27)*

³⁴»Nemojte misliti da sam došao donijeti mir na zemlju. Nisam došao donijeti mir, nego mač. ³⁵Jer došao sam okrenuti:

'sina protiv oca,
kćer protiv majke,
snahu protiv svekrve.

³⁶ Čovjeku će biti neprijatelji njegovi ukućani.'

Mihej 7,6

³⁷Tko voli oca ili majku više nego mene, nije dostojan da me slijedi. Tko voli svoga sina ili kćer više od mene, nije dostojan da me slijedi. ³⁸Tko ne uzme svoj križ i ne ide za mnom, nije me dostojan. ³⁹Tko voli svoj život više nego mene, izgubit će ga. Ali onaj tko izgubi svoj život zbog mene, sačuvat će ga.«

¹10,27 u tami U tajnosti.

²10,27 na svjetlu U javnosti.

³10,29 novčić Doslovno: asarion. Bakreni novčić koji je vrijedio 1/16 denara.

Bog blagoslivlja one koji vas primaju*(Mk 9,41)*

⁴⁰»Tko prima vas prima i mene, a tko prima mene prima i Onoga koji me je poslao. ⁴¹Tko prima proroka zato što je prorok, primit će proročku nagradu. Tko prima pravednog čovjeka zato što je pravedan, primit će nagradu pravednika. ⁴²A tko dade samo čašu hladne vode jednomu od ovih malenih zato što je moj učenik, zaista, kažem vam, sigurno neće izgubiti svoju nagradu.«

Isus i Ivan Krstitelj*(Lk 7,18–35)*

11 ¹Kad je Isus završio s davanjem uputa dvanaestoricu svojih učenika, otišao je odande da poučava i propovijeda po gradovima u Galileji.

²Kad je Ivan Krstitelj, koji je bio u zatvoru, čuo za Kristova djela, poslao je Isusu svoje učenike. ³Oni su ga upitali: »Jesi li ti onaj koji treba doći ili da očekujemo drugog?«

⁴Isus im je odgovorio: »Idite i recite Ivanu o onome što čujete i vidite: ⁵slijepi vide, hromi hodaju, gubavi ozdravljaju, gluhi čuju, mrtvi ustaju u život, a siromasima se propovijeda Radosna vijest. ⁶Blago onomu tko ne oklijeva da me prihvati!«

⁷Dok su Ivanovi učenici odlazili, Isus je počeo govoriti mnoštvu o Ivanu pitajući ih: »Što ste išli vidjeti u pustinji? Trsku koju povija vjetar? ⁸Ako ne to, što ste onda išli vidjeti? Čovjeka odjevenog u raskošnu odjeću? Oni koji nose raskošnu odjeću nalaze se u kraljevskim dvorima. ⁹Što ste onda išli vidjeti? Proroka? Da, kažem vam, i više od proroka. ¹⁰On je onaj o kojem je u Pismu pisano:

’Evo, šaljem svoga glasnika ispred tebe.

On će pripremiti put pred tobom.’

Malahija 3,1

¹¹Istinu vam kažem: od svih ljudi koji su ikada rođeni, nitko nije veći od Ivana Krstitelja, a ipak je i najmanji u kraljevstvu nebeskom veći od Ivana. ¹²Od vremena Ivana Krstitelja pa do sada navala je na kraljevstvo nebesko i siloviti ga prisvajaju.¹ ¹³Svi su proroci i Mojsijev Zakon proricali do Ivana. ¹⁴Ako prihvaćate što su rekli

¹11,12 *Od vremena ... siloviti ga prisvajaju* Mogući prijevod: »Od vremena kad je Ivan Krstitelj propovijedao svoju poruku, Kraljevstvo nebesko trpi silovite napade i siloviti ga prisvajaju.«

proroci i Zakon, onda je Ivan Ilija koji treba doći. ¹⁵Tko sluša, neka čuje!

¹⁶S kim da usporedim sadašnju generaciju? Oni su poput djece koja sjede na trgovima i dovikuju se:

¹⁷'Svirali smo vam, ali vi niste zaplesali!

Pjevali smo tužaljke, ali vi niste zaplakali.'

¹⁸Došao je Ivan, koji nije ni jeo ni pio poput ostalih ljudi pa kažu: 'Opsjednut je zlim duhom!' ¹⁹Onda je došao Sin Čovječji, koji jede i pije poput svih ostalih, a ljudi kažu: 'Vidi ovoga! Proždrljivac i pijanica! Prijatelj poreznika i grešnika!' Ali, mudrost se dokazuje djelima koja čini.«

Isus upozorava

(Lk 10,13-15)

²⁰Tada je Isus počeo koriti gradove u kojima je učinio najviše čuda jer se ljudi iz tih gradova nisu obratili.

²¹Rekao im je: »Teško tebi, Korozaine! Teško tebi Betsaido! Jer da su se u Tiru i Sidonu dogodila čuda koja su se u vama dogodila, oni bi se već odavno pokajali. U znak pokajanja oni bi obukli kostrijet i glave posuli pepelom.

²²Ali, kažem vam, na Sudnji dan će Tiru i Sidonu biti lakše nego vama. ²³A ti, Kafarnaume, zar se misliš uzdići do neba? Ne, strmoglavit ćeš se u pakao. Jer, da su se u Sodomi dogodila čuda koja su se u tebi dogodila, taj bi grad opstao do dana današnjega. ²⁴Ali, kažem ti, na Sudnji dan će Sodomi biti lakše nego tebi.«

Isusov poziv

(Lk 10,21-22)

²⁵U ono vrijeme Isus je rekao: »Slavim te, Oče, gospodaru neba i zemlje, što si ovo sakrio od mudrih i umnih, a otkrio onima koji su kao mala djeca. ²⁶Da, Oče, jer ti si htio da tako bude.

²⁷Moj mi je Otac sve predao. Nitko, osim Oca, ne poznaje Sina. I nitko ne poznaje Oca, osim Sina i onih kojima ga Sin želi otkriti.

²⁸Dođite k meni svi koji ste umorni i opterećeni i ja ću vas okrijepiti. ²⁹Uzmite moj jaram na sebe i učite od mene, jer ja sam krotka i ponizna srca i naći ćete pokoj svojim dušama. ³⁰Jer, jaram koji vam dajem lak je i teret koji je od mene lagan je za nositi.«¹

¹ 11,30 *Jer jaram je ... lagan* Doslovno: »Jer moj je jaram blag i moje je breme lako.«

Sin Čovječji je gospodar

(Mk 2,23–28; Lk 6,1–5)

12¹U ono vrijeme, jedne subote, Isus je prolazio kroz žitna polja. Njegovi su učenici ogladnjeli pa su počeli trgati klasje i jesti. ²Kad su to farizeji vidjeli, rekli su Isusu: »Gledaj! Tvoji učenici čine što nije dopušteno činiti subotom.«

³Tada im je Isus rekao: »Zar niste čitali što je David učinio kada su on i oni koji su bili s njim ogladnjeli? ⁴Ušao je u Božju kuću i jeo posvećene kruhove prinijete Bogu, iako ni njemu ni njegovim pratiocima nije bilo dopušteno da ih jedu, nego samo svećenicima. ⁵Niste li čitali u Zakonu da subotom svećenici u Hramu krše zakon o suboti? No njima se to ne uzima za zlo. ⁶Ali ja vam kažem da je ovdje nešto veće od Hrama. ⁷Da ste shvatili što znači: 'Više volim milosrđe, nego žrtve',¹ ne biste osuđivali ove nedužne.

⁸Jer Sin Čovječji je gospodar i subote.«

Ozdravljenje u subotu

(Mk 3,1–6; Lk 6,6–11)

⁹Odande je otišao u njihovu sinagogu, ¹⁰gdje je bio neki čovjek s usahlom rukom. Neki su Židovi upitali Isusa, s namjerom da ga optuže: »Je li dopušteno liječiti subotom?«²

¹¹Isus im je rekao: »Tko od vas ne bi uhvatio i izvađio svoju jedinu ovcu ako ona u subotu padne u jamu? ¹²A čovjek je mnogo važniji od ovce. Zato je dopušteno subotom činiti dobro.«

¹³Zatim je rekao onom čovjeku: »Ispruži ruku!« Čovjek je ispružio ruku i ruka mu je postala zdrava kao i druga. ¹⁴A farizeji su izašli i počeli smišljati kako da ubiju Isusa.

Isus je Božji izabrani sluga

¹⁵Kad je za to doznao, otišao je odande, a slijedilo ga je silno mnoštvo. On ih je sve ozdravljao ¹⁶i upozoravao ih da ne odaju tko je on, ¹⁷kako bi se ispunilo što je rečeno po proroku Izaiji:

¹⁸»Ovo je moj sluga,
koga sam izabrao.

¹12,7 Citat iz Hoš 6,6.

²12,10 »Je li ... subotom?« Raditi subotom bilo je protivno židovskom zakonu. Vidi pod 'subota' (Šabat).

Moj ljubljeni, u kome uživa moja duša.

Stavit ću svoj Duh na njega

i on će narodima objaviti pravdu.

¹⁹ Neće se svađati ni vikati,

nići će ljudi čuti njegov glas.

²⁰ On neće slomiti već savijenu trsku,

ni ugaziti žiška koji tinja,

dok pravdu ne dovede do pobjede.

²¹ U njegovo ime uzdat će se narodi.«

Izaija 42,1-4

Isusova moć je od Boga

(Mk 3,20-30; Lk 11,14-23; 12,10)

²²Zatim su mu doveli slijepog i nijemog čovjeka, obuzetog zlim duhom. Isus ga je ozdravio pa je čovjek progovorio i progledao. ²³A mnoštvo je bilo zadivljeno te se pitalo: »Da nije ovo Sin Davidov?«

²⁴Kad su to čuli farizeji, rekli su: »On izgoni zle duhove uz pomoć sotone¹, vladara zlih duhova.«

²⁵Isus je znao njihove misli pa im je rekao: »Svako će kraljevstvo koje je nesložno propasti. Svaki grad ili obitelj, koja je nesložna unutar sebe, neće opstati. ²⁶Dakle, ako sotona izgoni sotonu, on je u sebi podijeljen. Kako će onda njegovo kraljevstvo opstati? ²⁷Opet, ako ja izgonim zle duhove uz pomoć Belzebula, uz čiju ih pomoć izgone vaši ljudi? Zato će vam vaši vlastiti ljudi suditi. ²⁸Budući da ja izgonim zle duhove uz pomoć Duha Božjega, to dokazuje da je kraljevstvo Božje došlo k vama.

²⁹Ili, kako može netko ući u kuću snažna čovjeka i ukrasti mu imovinu ako ga prije ne sveže? Tek će mu tada moći opljačkati kuću.

³⁰Tko nije sa mnom — protiv mene je. Tko mi ne pomaže skupljati — taj rasipa. ³¹Zato vam kažem: svaki grijeh i kleveta oprostiti će se ljudima, ali kleveta protiv Duha Svetoga neće se oprostiti. ³²Ako tko kaže nešto protiv Sina Čovječjega, može mu se oprostiti, ali ako tko kaže nešto protiv Duha Svetoga, neće mu se oprostiti ni na ovom svijetu ni na onom koji dolazi.«

Dobar i loš plod

(Lk 6,43-45)

³³»Da biste imali dobar plod, morate imati dobro stablo. Ali ako je stablo loše, imat ćete loš plod, jer stablo se prepoznaje po svome plodu. ³⁴Vi zmije! Kako možete

¹ **12,24 sotona** Doslovno Belzebul đavao. Isto u stihu 27.

govoriti dobro kad ste zli? Riječi koje usta izgovaraju dolaze iz onoga što je pohranjeno u srcu. ³⁵Dobar čovjek iznosi dobro jer je u njemu pohranjeno dobro, a zao čovjek iznosi zlo jer je u njemu pohranjeno zlo. ³⁶No kažem vam da će na Sudnji dan ljudi odgovarati za svaku nekorisnu riječ koju su izgovorili. ³⁷Jer, tvoje će te riječi opravdati i tvoje će te riječi osuditi.«

Židovi traže dokaz

(Mk 8,11–12; Lk 11,29–32)

³⁸Tada su mu neki učitelji Zakona i farizeji rekli: »Učitelju, želimo da nam daš neki znak.«

³⁹A Isus im je odgovorio: »Zao i nevjeran naraštaj traži znak. Ali neće mu se dati nikakav drugi znak osim znaka proroka Jone¹. ⁴⁰Kao što je Jona bio u utrobi velike ribe tri dana i tri noći, tako će i Sin Čovječji biti u utrobi zemlje tri dana i tri noći. ⁴¹Na Sudu će Ninivljani² ustati zajedno s ljudima koji žive danas i osudit će ga jer su se obratili zbog Jonina propovijedanja. A ovdje je netko veći od Jone. ⁴²Na Sudu će Kraljica Juga³ ustati s ovim naraštajem i osudit će ga jer je s kraja zemlje došla čuti Salomonovu mudrost. A ovdje je nešto veće od Salomona.«

Povratak zlog duha

(Lk 11,24–26)

⁴³»Kad zao duh iziđe iz čovjeka, luta sušnim mjestima tražeći odmor, ali ga ne nalazi. ⁴⁴Tada kaže: 'Vratit ću se u svoju kuću iz koje sam izašao.' Kada se vrati, pronalazi je praznu, čistu i uređenu. ⁴⁵Tada ode i sa sobom dovede sedam drugih duhova, gorih od sebe pa svi uđu i nastane se ondje. Tako posljednje stanje toga čovjeka postaje gore od prvotnoga. Isto će biti i s ovom pokvarenom generacijom.«

Isusova prava obitelj

(Mk 3,31–35; Lk 8,19–21)

⁴⁶Dok je Isus još govorio narodu, došli su njegova majka i braća i stajali su vani tražeći da s njim govore.

¹12,39 *Jona* Osoba koja je govorila u Božje ime. Priča o Joni nalazi se u Starom zavjetu u Knjizi o Joni.

²12,41 *Ninivljani* Stanovnici Ninive, grada u kojem je Jona propovijedao (Jona 3).

³12,42 *Kraljica Juga* Kraljica od Sabe. Ona je proputovala više od 1600 kilometara da bi čula Božju mudrost od Salomona. (Prva knjiga o Kraljevima 10,1–13).

⁴⁷Netko reče Isusu: »Evo, tvoja majka i braća stoje vani i žele razgovarati s tobom.«

⁴⁸A Isus odgovori onomu koji mu je to javio: »Tko je moja majka i tko su moja braća?« ⁴⁹Onda je pokazao rukom na svoje učenike i rekao: »Evo moje majke i moje braće! ⁵⁰Da, tko god izvršava volju moga nebeskog Oca, taj mi je i brat, i sestra, i majka.«

Usporedba o sijaču

(Mk 4,1–9; Lk 8,4–8)

13 ¹Istoga je dana Isus izašao iz kuće i sjeo pokraj jezera. ²Veliko se mnoštvo okupilo oko njega pa je on ušao u lađu i sjeo, dok je narod ostao na obali. ³Govorio im je o mnogim stvarima u usporedbama. Rekao im je: »Sijač je pošao sijati. ⁴Dok je sijao, nešto sjemena palo je pokraj puta. Došle su ptice i pozobale ga. ⁵Poneko je palo na kamenito tlo, gdje nije bilo puno zemlje. Brzo je niknulo jer zemlja nije bila duboka, ⁶ali kad je izašlo sunce, uvenulo je od žege, a kako nije imalo korijena, osušilo se. ⁷Neko je palo među trnje, no trnje je izraslo i ugušilo ga. ⁸A neko je palo na dobru zemlju i donijelo rod koji je bio trideset, šezdeset ili čak sto puta veći od posijanog. ⁹Tko sluša — neka čuje!«

Zašto Isus poučava u usporedbama?

(Mk 4,10–12; Lk 8,9–10)

¹⁰Učenici su prišli k Isusu i upitali ga: »Zašto im govoriš u usporedbama?«

¹¹A on im je odgovorio: »Vama je dano da znate tajne kraljevstva nebeskog, ali njima nije dano. ¹²Jer tko ima, dat će mu se i imat će u izobilju. A tko nema, oduzet će mu se i ono što ima. ¹³Zato im govorim u usporedbama, jer iako gledaju — ne vide; iako slušaju — ne čuju i ne razumiju. ¹⁴Tako se na njima ispunjava Izaijino proročanstvo:

’Slušat ćete i slušati, ali nećete razumjeti.

Gledat ćete i gledati, ali nećete vidjeti.

¹⁵ Jer, otvrdnulo je srce ovoga naroda;

uši su začepili i oči su zatvorili.

Tako da ne vide svojim očima,

ne čuju svojim ušima,

ne razumiju svojim srcem

i ne obraćaju se meni da ih ozdravim.’

Izaija 6,9–10

¹⁶Ali blago vašim očima jer vide i blago vašim ušima jer čuju. ¹⁷Istinu vam kažem: mnogi su proroci i pravednici željeli vidjeti što vi vidite, ali nisu vidjeli; željeli su čuti što vi čujete, ali nisu čuli.«

Značenje usporedbe o sijaču

(Mk 41,3–20; Lk 8,11–15)

¹⁸»Poslušajte, dakle, značenje usporedbe o sijaču. ¹⁹Sjeme koje je palo pokraj puta jest onaj koji čuje učenje o kraljevstvu, ali ga ne razumije. Tada dolazi Zli te mu otima što mu je u srcu posijano. ²⁰Sjeme koje je palo na kamenito tlo jest onaj koji čuje učenje i odmah ga s radošću prihvaća. ²¹Ali budući da nema u sebi korijena, nepostojan je pa kad dođe nevolja ili progonstvo zbog učenja, odmah otpadne. ²²Sjeme koje je palo u trnje jest onaj koji čuje učenje, ali dopušta da ga brige ovoga svijeta i zavodljivost bogatstva uguše pa ono ne donosi rod. ²³Sjeme koje je palo na dobru zemlju jest onaj koji čuje i razumije učenje te donosi rod koji je trideset, šezdeset ili čak sto puta veći od onoga što je posijano.«

Usporedba o pšenici i korovu

²⁴Zatim im Isus iznese drugu usporedbu: »Kraljevstvo nebesko je poput čovjeka koji je posijao dobro sjeme na svojoj njivi. ²⁵Ali dok su ljudi spavali, došao je neprijatelj vlasnika njive, posijao ljulj među pšenicu i otišao. ²⁶Kad je pšenica narasla i donijela rod, pojavio se i ljulj. ²⁷Tada su sluge pristupile k vlasniku i rekle: 'Gospodaru, zar nisi posijao dobro sjeme na svojoj njivi? Pa, odakle onda na njoj ljulj?'

²⁸Odgovorio im je: 'To je učinio neprijatelj.' Sluge su ga upitale: 'Hoćeš li da odemo i počupamo ljulj?'

²⁹Rekao im je: 'Ne, da ne biste, čupajući ljulj, zajedno s njim iščupali i pšenicu. ³⁰Neka rastu zajedno do žetve, a u vrijeme žetve reći ću žeteocima: Pokupite najprije ljulj i svežite ga u snopove da se spali, a pšenicu skupite u moju žitnicu!'«

Usporedba o gorušičinu zrnu i kvascu

(Mk 4,30–32; 33–34; Lk 13,18–21)

³¹Zatim im je iznio drugu usporedbu: »Kraljevstvo nebesko je poput sjemena gorušice koje je netko uzeo i posijao na svojoj njivi. ³²Ono je jedno od najmanjih od svega sjemenja, ali kad izraste jedno je od najvećih biljaka u vrtu. Ono izraste u stablo te dolaze ptice i

gnijezde se u njegovim granama.«

³³Ispričao im je još jednu usporedbu: »Kraljevstvo nebesko je poput kvasca koji je žena uzela i pomiješala s tri mjere brašna dok sve ne ukvasa.«

³⁴Isus je mnoštvu o svemu govorio u usporedbama. Zapravo mu ništa nije rekao bez usporedbi. ³⁵To je bilo zato da bi se ispunilo što je Bog rekao po proroku:

»Govorit ću u usporedbama.

Otkrit ću što je skriveno od postanka svijeta.«

Psalam 78,2

Objašnjenje usporedbe o ljulju

³⁶Zatim je Isus otpravio narod i ušao u kuću. Ondje su mu pristupili njegovi učenici i rekli: »Objasni nam priču o ljulju na njivi!«

³⁷Odgovorio im je: »Onaj koji je posijao dobro sjeme jest Sin Čovječji. ³⁸Njiva je svijet. Dobro sjeme su oni koji pripadaju kraljevstvu. Ljulj su oni koji pripadaju Zlomu. ³⁹Neprijatelj koji je posijao ljulj jest đavao. Žetva je svršetak svijeta¹, a žeteoci su anđeli.

⁴⁰Kao što se ljulj skuplja i spaljuje u vatri, tako će biti i na svršetku svijeta. ⁴¹Sin Čovječji poslat će svoje anđele i oni će ukloniti iz njegova kraljevstva sve one koji druge navode na grijeh i sve one koji čine zlo. ⁴²Anđeli će ih baciti u užarenu peć, gdje će biti plač i škrgut zuba. ⁴³Pravednici će tada zasjati poput sunca u kraljevstvu svoga Oca. Tko sluša — neka čuje!«

Usporedba o blagu i biseru

⁴⁴»Kraljevstvo nebesko je poput blaga skrivenog u polju. Kad ga je neki čovjek pronašao, ponovo ga je sakrio, pa je prepun radosti otišao i prodao sve što je imao te kupio to polje.

⁴⁵Kraljevstvo nebesko je i poput trgovca koji traži skupocene bisere. ⁴⁶Kad je pronašao dragocjen biser, otišao je i prodao sve što je imao pa ga kupio.«

Usporedba o ribarskoj mreži

⁴⁷»Kraljevstvo nebesko je i poput mreže bačene u jezero, u koju se uhvatilo mnogo raznovrsne ribe. ⁴⁸Kad se mreža napunila, ribari su je izvukli na obalu. Zatim su sjeli i odabrali dobre ribe te ih stavili u košare, a loše su

¹ **13,39 svijet** Doslovno: »dob« ili »vrijeme«. Isto u stihovi 40 i 49.

bacili. ⁴⁹Tako će biti i na svršetku svijeta. Doći će anđeli i odvojiti zle ljude od pravednih. ⁵⁰Zatim će baciti zle u užarenu peć, gdje će biti plač i škrgut zuba.«

⁵¹Isus je upitao svoje učenike: »Razumijete li sve ovo?«

»Da«, odgovorili su mu.

⁵²Zatim im je rekao: »Zato je svaki učitelj Zakona, koji je poučen o kraljevstvu nebeskom, poput domaćina koji iz svoje riznice iznosi i novo i staro.«

Isus u Nazaretu

(Mk 6,1–6; Lk 4,16–30)

⁵³Kad je Isus završio s poučavanjem pomoću ovih usporedbi, napustio je to mjesto ⁵⁴i otišao u svoj rodni grad. Ondje je poučavao u sinagogi. Svi su bili zadivljeni i pitali su se: »Odakle mu tolika mudrost i moć da čini čuda? ⁵⁵Nije li on tesarov sin? Ne zove li se njegova majka Marija, a njegova braća Jakov, Josip, Šimun i Juda? ⁵⁶Zar nisu sve njegove sestre ovdje među nama? Pa odakle mu onda sve to?« ⁵⁷I nisu ga prihvatili.

Ali Isus im je rekao: »Prorok je poštivan kamo god išao, osim u svom rodnom gradu i u svojoj vlastitoj kući.«

⁵⁸Zbog njihove nevjere ondje nije učinio mnogo čuda.

Herod i Isus

(Mk 6,14–29; Lk 9,7–9)

14¹U to je vrijeme Herod, vladar Galileje, čuo glasine o Isusu. ²Tada je rekao svojim slugama: »Taj je čovjek Ivan Krstitelj. Mora da je ustao od mrtvih pa zbog toga čudesne sile djeluju u njemu.«

Umorstvo Ivana Krstitelja

³Naime, Herod je bio uhvatio Ivana, stavio ga u lance i bacio u zatvor. Učinio je to zbog Herodijade, žene svoga brata Filipa, ⁴jer je Ivan govorio Herodu: »Nije dopušteno da je imaš.« ⁵Herod je Ivana htio ubiti, ali se bojao naroda jer su ga smatrali prorokom.

⁶No za Herodov rođendan Herodijadina je kći plesala pred Herodom i njegovim gostima. Herod je bio toliko oduševljen ⁷da joj je obećao ispuniti sve što bude tražila. ⁸Po nagovoru svoje majke, ona je rekla: »Daj mi glavu Ivana Krstitelja na ovom pladnju!« ⁹Kralj Herod se ražalostio, ali zbog svog obećanja i gostiju naredio je da joj se

želja ispuni. ¹⁰Poslao je ljude da Ivanu u tamnici odrube glavu. ¹¹Zatim su Ivanovu glavu donijeli na pladnju i predali djevojci, a ona ju je odnijela svojoj majci. ¹²Tada su došli Ivanovi učenici, uzeli njegovo tijelo i pokopali ga. Nakon toga otišli su i ispričali Isusu što se dogodilo.

Isus hrani više od pet tisuća ljudi

(Mk 6,30–44; Lk 9,10–17; Iv 6,1–14)

¹³Kad je Isus to čuo, otišao je odande lađom na pusto mjesto da bude sam. No kad je mnoštvo za to saznalo, krenulo je za njim pješke iz svojih gradova. ¹⁴Kad je Isus došao na obalu i vidio veliko mnoštvo, sažalio se nad njim i izliječio bolesne među njima.

¹⁵Uvečer su mu prišli njegovi učenici i rekli: »Ovo je pusto mjesto i već je kasno. Pošalji narod u sela da si kupi hranu!«

¹⁶No Isus im je rekao: »Ne trebaju ići. Vi im dajte jesti!«

¹⁷Odgovorili su mu: »Ovdje nemamo ništa osim pet kruhova i dvije ribe.«

¹⁸Rekao im je: »Donesite ih ovamo!« ¹⁹Naredio je narodu da sjedne na travu. Zatim je uzeo pet kruhova i dvije ribe, pogledao u nebo i zahvalio Bogu za hranu. Razlomio je kruh i dao ga svojim učenicima, a oni su ga dali ljudima. ²⁰Svi su ljudi jeli i nasitili se. Nakon toga učenici su ostacima hrane napunili dvanaest košara. ²¹A onih koji su jeli bilo je oko pet tisuća, ne ubrajajući žene i djecu.

Isus hoda po vodi

(Mk 6,45–52; Iv 6,16–21)

²²Odmah nakon toga Isus je naredio svojim učenicima da uđu u lađu i otplove na drugu stranu jezera prije njega, a on će poslati narod kući. ²³Nakon što je otpremio narod, popeo se na brdo da bi molio u samoći. Uvečer je još uvijek bio ondje sam. ²⁴A lađa je već bila daleko od obale, šibana valovima, jer je plovila usuprot vjetru.

²⁵Između tri i šest sati ujutro Isus je došao k učenicima, hodajući po vodi. ²⁶A oni su, kad su ga vidjeli kako hoda po vodi, prestrašeno kriknuli: »Duh!« i počeli od straha vikati.

²⁷No Isus im je odmah rekao: »Budite hrabri! To sam ja. Ne bojte se!«

²⁸Petar mu je na to rekao: »Gospodine, ako si to ti,

naredi mi da dođem k tebi hodajući po vodi.«

²⁹Isus mu je rekao: »Dođi!«

Petar je izašao iz lađe i, hodajući po vodi, pošao prema Isusu. ³⁰Ali kad je primijetio koliko je vjetar jak, uplašio se i počeo tonuti te povikao: »Gospodine, spasi me!«

³¹Isus je odmah ispružio ruku, uhvatio ga i rekao mu: »Čovječe male vjere, zašto si posumnjao?«

³²Kad su ušli u lađu, vjetar je prestao. ³³A oni koji su bili u lađi poklonili su se Isusu govoreći: »Ti si zaista Sin Božji!«

Isus ozdravlja mnoge bolesne

(Mk 6,53–56)

³⁴Kad su preplovili jezero, stigli su na kopno u Genezaret. ³⁵Čim su stanovnici toga mjesta prepoznali Isusa, razglasili su po cijeloj okolici o njegovu dolasku, pa su mu donosili sve bolesnike. ³⁶Molili su ga da im dopusti da samo dotaknu rub njegova ogrtača. Svi koji su ga dotaknuli bili su potpuno ozdravljeni.

Božji zakon i ljudska pravila

(Mk 7,1–23)

15 ¹Tada su Isusu pristupili neki farizeji i učitelji Zakona iz Jeruzalema i upitali ga: ²»Zašto tvoji učenici krše učenje koje su nam ostavili naši preci? Ne peru ruke prije jela.«

³No Isus ih je upitao: »A zašto vi kršite Božju zapovijed zbog svoje tradicije? ⁴Jer, Bog je rekao: 'Poštuj oca i majku!' ¹ i 'Tko god uvrijedi svoga oca ili majku neka se kazni smrću.' ² ⁵Ali vi učite da čovjek može reći svome ocu ili majci: 'Ono čime bih ti mogao pomoći dajem Bogu na dar' ⁶i da na taj način postaje slobodan od dužnosti prema ocu i majci. Time ste ukinuli Božju zapovijed zbog svoje tradicije. ⁷Vi, licemjeri! Izaija je točno prorekao o vama kad je rekao:

⁸'Ovi ljudi tvrde da me štiju,
ali srca su im daleko od mene.

⁹Bezvrijedno je njihovo štovanje,
jer njihova su učenja zapovijedi ljudske.'« *Izaija 29,13*

¹⁰Isus je dozvao narod k sebi ¹¹te mu rekao: »Poslušajte i razumijte! Ne čini čovjeka nečistim ono što ulazi

¹15,4 Citat iz Izl 20,12; Pnz 5,16.

²15,4 Citat iz Izl 21,17.

na usta, nego ono što iz usta izlazi.«

¹²Tada su mu pristupili njegovi učenici i rekli: »Znaš li da su se farizeji uvrijedili kad su čuli što si rekao?«

¹³Isus im je odgovorio: »Svaka sadnica koju nije posadio moj nebeski Otac bit će iščupana. ¹⁴Pustite ih! Oni su slijepi vođe slijepaca. A ako slijepac vodi slijepca, obojica će pasti u jamu.«

¹⁵Petar mu je na to rekao: »Objasni nam značenje usporedbe o tome što čini čovjeka nečistim.«

¹⁶Isus je odgovorio: »Zar ni vi još ne shvaćate? ¹⁷Zar ne shvaćate da sve što ulazi kroz čovjekova usta ide u trbuh, a zatim se izbacuje iz tijela? ¹⁸Ali ono što izlazi iz usta dolazi iz srca i to onečišćuje čovjeka. ¹⁹Jer iz srca dolaze zle misli, ubojstva, preljubi, razvrat, krađe, laži i psovke. ²⁰To onečišćuje čovjeka. A jesti neopranim rukama ne onečišćuje čovjeka.«

Isus i Kananejka

(Mk 7,24–30)

²¹Isus je napustio to mjesto i otišao na područje Tira i Sidona. ²²Približila im se neka žena, Kananejka iz toga kraja, i počela glasno zapomagati: »Smiluj mi se, Gospodine, Sine Davidov! Moja je kći opsjednuta zlim duhom i strašno pati.«

²³Isus joj nije rekao ni riječi, pa su mu prišli učenici i počeli ga moliti: »Pošalji je od nas jer nas slijedi i više za nama!«

²⁴Isus im je odgovorio: »Ja sam poslan samo k izgubljenim ovcama izraelskog naroda.«

²⁵Tada je žena prišla Isusu, poklonila mu se i rekla: »Gospodine, pomози mi!«

²⁶Isus joj je odgovorio: »Nije u redu djeci oduzeti kruh i baciti ga psima.«

²⁷Ona je rekla: »Da, Gospodine, ali i psi jedu mrvice koje padnu sa stola njihovih gospodara.«

²⁸Isus joj je tada odgovorio: »O, ženo, velika je tvoja vjera! Neka ti bude kako želiš!« I istoga je trena njezina kći ozdravila.

Isus ozdravljuje mnoge

²⁹Isus je tada krenuo odande i otišao na obalu Galilejskoga jezera, a zatim se popeo na brdo i sjeo.

³⁰Prišlo mu je silno mnoštvo, dovodeći hrome, slijepi, kljaste, gluhoonijeme i mnoge druge bolesnike. Položili su ih na zemlju do Isusovih nogu i on ih je ozdravio.

³¹Narod se divio kad je vidio da gluhoonijemi govore, kljasti ozdravljaju, hromi hodaju, a slijepi gledaju, pa je slavio Boga Izraelova.

Isus hrani više od četiri tisuće ljudi

(Mk 8,1–10)

³²Isus je pozvao svoje učenike i rekao im: »Žao mi je naroda. Već su tri dana sa mnom, a nemaju što jesti. Ne želim ih odavde poslati gladne, da ne bi klonuli na putu.«

³³Tada su mu učenici rekli: »Gdje bismo u ovako pustom mjestu nabavili dovoljno kruha da nahranimo toliki narod?«

³⁴A on ih je upitao: »Koliko imate kruhova?«

»Sedam kruhova i nekoliko ribica«, odgovorili su mu.

³⁵Isus je naredio ljudima da sjednu na zemlju. ³⁶Zatim je uzeo sedam kruhova i ribice, zahvalio Bogu i razlomio ih te ih dao učenicima, a učenici narodu. ³⁷Svi su jeli dok se nisu nasitili. Učenici su zatim uzeli ostatke hrane i njima napunili sedam košara. ³⁸Bilo je ondje četiri tisuće ljudi koji su jeli, ne ubrajajući žene i djecu. ³⁹Nakon što je Isus poslao narod kući, ušao je u lađu i otišao na područje Magadana.

Židovske vođe iskušavaju Isusa

(Mk 8,11–13; Lk 12,54–56)

16 ¹Isusu su prišli farizeji i saduceji s namjerom da ga iskušaju i zatražili da učini neko čudo koje bi im bilo znak da je došao od Boga.

²Isus im je odgovorio: »Kad pada mrak, vi kažete: 'Bit će lijepo vrijeme jer je nebo crveno.' ³A ujutro kažete: 'Bit će nevrijeme jer je nebo crveno i tmurno.' Vi znate protumačiti izgled neba, ali ne znate protumačiti znakove vremena u kojem živite. ⁴Zao i nevjeran naraštaj traži znak, ali neće dobiti drugi znak, osim Jonina znaka.«¹ Tada ih je ostavio i otišao.

Učenici ne razumiju Isusa

(Mk 8,14–21)

⁵Isusovi su učenici pošli na drugu stranu jezera, ali su zaboravili ponijeti kruha. ⁶Isus im je rekao: »Čuvajte se farizejskoga i saducejskoga kvasca!«

¹ **16,4 Jonin znak** Jonina tri dana u utrobi velike ribe jesu poput Isusova tri dana u grobu (Knjiga o Joni u Starom zavjetu).

⁷A oni su međusobno počeli raspravljati pa su rekli: »To je vjerojatno rekao zato što nismo ponijeli kruha.«

⁸Isus je znao o čemu razgovaraju pa je rekao: »Vi, ljudi male vjere, zašto raspravljate među sobom o tome što nemate kruha? ⁹Zar još uvijek ne shvaćate? Zar se ne sjećate pet kruhova za pet tisuća ljudi i koliko ste košara ostataka nakupili? ¹⁰Ne sjećate li se sedam kruhova za četiri tisuće ljudi i koliko ste košara ostataka nakupili? ¹¹Kako ne shvaćate da ja nisam govorio o kruhu kad sam vam rekao da se čuvate farizejskoga i saducejskoga kvasca?« ¹²Tada su shvatili da im nije govorio da se čuvaju krušnoga kvasca, nego farizejskoga i saducejskoga učenja.

Isus je Krist

(Mk 8,27–30; Lk 9,18–21)

¹³Kad je Isus došao na područje Cezareje Filipove, upitao je svoje učenike: »Što kažu ljudi, tko je Sin Čovječji?«

¹⁴Odgovorili su: »Neki kažu da si ti Ivan Krstitelj, drugi da si Ilija, a treći da si Jeremija ili jedan od proroka.«

¹⁵Upitao ih je: »A što vi kažete: tko sam ja?«

¹⁶Odgovorio mu je Šimun Petar: »Ti si Krist — Sin Boga živoga!«

¹⁷Isus mu je na to rekao: »Blago tebi, Šimune, Jonin sine, jer nije ti to otkrio nitko od ljudi, već moj Otac nebeski. ¹⁸Kažem ti da si ti Petar¹ — Stijena, a da ću na toj stijeni izgraditi svoju Crkvu, koju sile zla² neće moći nadvladati. ¹⁹Dat ću ti ključeve kraljevstva nebeskog i što god svežeš na zemlji, bit će svezano i na nebu, a što god odriješiš na zemlji, bit će odriješeno i na nebu³.« ²⁰Tada je svojim učenicima strogo naredio da nikomu ne govore da je on Krist.

Isus govori o svojoj smrti i uskrsnuću

(Mk 8,31–9,1; Lk 9,22–27)

²¹Od toga vremena Isus je počeo svojim učenicima objašnjavati da mora ići u Jeruzalem i da će ondje mnogo pretrpjeti od starješina, svećeničkih poglavara i učitelja

¹**16,18** *Petar* Grčko ime »Petar« znači »kamen«. Vidljiva je igra riječi u ovom stihu.

²**16,18** *sile zla* Doslovno: »Vrata smrti« ili »Vrata Hada (Podzemlja).«

³**16,19** Mogući prijevod: »što god osudiš na zemlji, Bog je već osudio na nebu, a što god oprostiš na zemlji, Bog je već oprostio na nebu.« Vidi Mt 18,18.

Zakona; da mora biti ubijen i da će uskrsnuti treći dan.

²²Tada ga je Petar poveo na stranu i počeo ga koriti govoreći mu: »Gospodine, neka ti Bog bude milostiv! To se tebi nikada ne smije dogoditi.«

²³Isus se okrenuo Petru i rekao: »Odlazi od mene, sotonu!¹ Samo mi odmažeš, jer tvoje misli nisu Božje, nego ljudske.«

²⁴Tada je Isus rekao svojim učenicima: »Ako me tko želi slijediti, treba se odreći samoga sebe, uzeti križ i poći za mnom. ²⁵Tko god želi spasiti svoj život — izgubit će ga, a tko izgubi svoj život zbog mene — naći će ga. ²⁶Kakvu će korist imati onaj tko dobije cijeli svijet, a pritom izgubi vlastiti život? Jer što može čovjek dati u zamjenu za svoj život? ²⁷Sin Čovječji doći će u slavi svoga Oca sa svojim anđelima. Tada će dati nagradu svakomu za njegova djela. ²⁸Istinu vam kažem: neki od ovih ovdje neće okusiti smrt dok ne vide Sina Čovječjega kako dolazi sa svojim kraljevstvom.«

Isus, Mojsije i Ilija

(Mk 9,2–13; Lk 9,28–36)

17¹Šest dana kasnije Isus je sa sobom poveo Petra, Jakova i Jakovljeva brata Ivana i doveo ih na visoku goru. Ondje su bili potpuno sami. ²Tada se u njihovoj prisutnosti njegov izgled promijenio. Lice mu je zasjalo poput sunca, a odjeća mu je postala bijela poput svjetlosti. ³Zatim su se iznenada pojavili Mojsije i Ilija i počeli razgovarati s Isusom.

⁴Tada je Petar rekao Isusu: »Gospodine, dobro je što smo ovdje. Ako želiš, napraviti ću ovdje tri zaklona: jedan za tebe, jedan za Mojsija, jedan za Iliju.«

⁵Dok je Petar još govorio, zasjenio ih je sjajni oblak i iz oblaka se začuo glas: »Ovo je moj ljubljani Sin koji je po mojoj volji. Njega slušajte!«

⁶Kad su to Isusovi učenici čuli, toliko su se uplašili da su pali licem na zemlju. ⁷Tada im je prišao Isus, dodirnuo ih i rekao: »Ustanite, ne bojte se!« ⁸A kad su podigli pogled, nisu vidjeli nikoga osim Isusa.

⁹Kad su silazili s gore, Isus im je naredio: »Nikomu nemojte reći što ste vidjeli dok Sin Čovječji ne ustane od mrtvih!«

¹⁰Tada su ga njegovi učenici upitali: »Zašto onda

¹ **16,23 sotonu** lme za đavla, a znači neprijatelj. Isus je ukorio sotonu koji je u tom trenutku progovorio kroz Petra.

učitelji Zakona kažu da najprije mora doći Ilija!¹»

¹¹A Isus im je odgovorio: »Ilija dolazi i on će sve postavit u red. ¹²Ali ja vam kažem da je Ilija već došao, ali ga ljudi nisu prepoznali, već su s njim postupali kako im se prohtjelo. Tako će i Sin Čovječji mnogo pretrpjeti od njih.« ¹³Tada su njegovi učenici shvatili da im je govorio o Ivanu Krstitelju.

Isus ozdravlja bolesnog dječaka

(Mk 9,14–29; Lk 9,37–43a)

¹⁴Kad su se vratili narodu, Isusu je prišao neki čovjek, kleknuo pred njega i ¹⁵rekao: »Gospodine, smiluj se mojem sinu! Ima padavicu i strašno pati. Često pada u vatru i u vodu. ¹⁶Odveo sam ga tvojim učenicima, ali ga oni nisu mogli izliječiti.«

¹⁷Isus je odgovorio: »O, nevjerni i iskvareni ljudi! Koliko još dugo moram ostati s vama? Koliko vas još dugo moram podnositi? Dovedite mi dječaka ovamo!« ¹⁸Zatim je naredio zlom duhu da izađe iz dječaka. A dječak je istoga časa ozdravio.

¹⁹Tada su učenici prišli Isusu i upitali ga nasamo: »Zašto mi nismo mogli istjerati zlog duha?«

²⁰Odgovorio im je: »Zbog vaše nevjere. Istinu vam kažem: da je vaša vjera velika samo kao gorušičino sjeme², mogli biste ovoj planini reći da se pomakne i ona bi se pomaknula. Ništa vam ne bi bilo nemoguće.« ^[21]³

Isus ponovo govori o svojoj smrti

(Mk 9,30–32; Lk 9,43b–45)

²²Kad su se Isusovi učenici okupili u Galileji, Isus im je rekao: »Sin Čovječji bit će predan u ruke ljudima. ²³Oni će ga ubiti, ali će on treći dan ustati od mrtvih.« Učenici su se jako ražalostili.

Isus poučava o plaćanju poreza

²⁴Kad su Isus i njegovi učenici došli u Kafarnaum, pristupiše Petru ubirači hramskoga poreza⁴ i upitaše ga: »Zar vaš učitelj ne plaća porez za Hram?«

¹ **17,10 najprije mora doći Ilija** Vidi Mal 4,5–6.

² **17,20 gorušičino sjeme** Vrlo malo sjeme, ali iz njega izraste biljka viša od čovjeka.

³ **17,21** Neki grčki rukopisi dodaju 21. redak: »Ovaj duh može se istjerati samo molitvom i postom.«

⁴ **17,24 hramski porez** Porez koji je svaki Židov morao platiti jednom godišnje, a iznosio je dvije drahme. Jedna drahma vrijedila je kao jedna nadnica.

²⁵»Plaća«, odgovorio je Petar i ušao u kuću. Prije nego što je mogao išta reći, Isus ga je upitao: »Što misliš, Šimune, od koga zemaljski kraljevi skupljaju carinu i poreze? Skupljaju li ih od svoje djece ili od tuđe?«

²⁶»Od tuđe«, odgovorio je Petar.

Tada mu je Isus rekao: »Znači, njihova su djeca oslobođena od plaćanja. ²⁷Ali da ne uvrijedimo vlasti, idi na jezero, baci udicu i uzmi prvu ribu koju uhvatiš. Otvori joj usta i pronaći ćeš novčić od četiri drahme.¹ Uzmi ga i daj ga ubiračima hramskog poreza za mene i za sebe!«

Tko je najveći?

(Mk 9,33–37, Lk 9,46–48)

18¹Uto su učenici prišli Isusu i upitali ga: »Tko je najveći u kraljevstvu nebeskom?«

²Tada je Isus pozvao k sebi dijete, postavio ga ispred njih ³i rekao: »Istinu vam kažem: ako ponovno ne postanete poput male djece, nikada nećete ući u kraljevstvo nebesko. ⁴Dakle, tko se ponizi da bi bio poput ovoga djeteta — taj je najveći u kraljevstvu nebeskom.

⁵I tko radi mene primi jedno ovakvo dijete, mene prima.«

⁶»Ali ako tko navede na grijeh jednoga od ovih malenih koji vjeruju u mene, bolje bi mu bilo da mu objese mlinski kamen oko vrata i da se utopi u moru. ⁷Jao ljudima u svijetu zbog stvari koje navode na grijeh! No takve stvari moraju doći. Ali, jao onomu po kome dolaze!

⁸Zato, ako te tvoja ruka ili noga navodi na grijeh, odsijeci je i baci od sebe! Bolje ti je da uđeš u život vječni bez ruke ili noge, nego da s obje ruke i noge budeš bačen u vječni oganj. ⁹Zato, ako te tvoje oko navodi na grijeh, iskopaj ga i baci od sebe! Bolje ti je da uđeš u život vječni samo s jednim okom, nego da s oba oka budeš bačen u pakleni oganj.«

Usporedba o izgubljenoj ovcu

(Lk 15,3–7)

¹⁰»Pazite da ne prezrete ni jednoga od ovih malenih. Jer, kažem vam, njihovi su anđeli na nebesima stalno s mojim Ocem nebeskim. ^[11]²

¹²Što mislite? Ako čovjek ima stotinu ovaca i jedna

¹17,27 novčić od četiri drahme Doslovno: stater.

²18,11 Neki grčki prijevodi dodaju 11. redak: »Jer Sin Čovječji došao je da spasi izgubljene.«

od njih odluta, neće li ostaviti onih devedeset i devet u brdima i otići potražiti ovcu koja je odlutala? ¹³Istinu vam kažem: kad je nađe, bit će sretniji zbog nje nego zbog onih devedeset i devet koje nisu odlutale. ¹⁴Isto tako ni vaš Otac nebeski ne želi da se itko od ovih malenih izgubi.«

Bratska opomena

(Lk 17,3)

¹⁵»Ako tvoj brat sagriješi protiv tebe, idi i ukori ga nasamo! Poslušaj li te, dobio si svoga brata. ¹⁶Ali ako te ne poslušaj, uzmi sa sobom jednoga ili dvoje ljudi, tako da svaka tvrdnja počiva na iskazu dvaju ili triju svjedoka.¹ ¹⁷Ako ni njih ne poslušaj, obavijesti crkvu. A ako ne poslušaj ni crkvu, ponašaj se prema toj osobi kao prema poganinu² ili porezniku.

¹⁸Istinu vam kažem: što god svezete na zemlji bit će svezano i na nebu, a što god odriješite na zemlji bit će odriješeno i na nebu³.

¹⁹A kažem vam i ovo: što god dvojica od vas ovdje na zemlji složno zamole, dat će im moj Otac nebeski. ²⁰Jer, gdje se dvojica ili trojica okupe u moje ime, ondje sam i ja među njima.«

O opraštanju

²¹Tada je Petar pristupio Isusu i upitao ga: »Gospodine, koliko puta smije moj brat sagriješiti protiv mene, a da mu još uvijek oprostim? Do sedam puta?«

²²Isus mu je odgovorio: »Kažem ti, ne samo sedam puta, nego sedamdeset i sedam puta!⁴

²³Jer, kraljevstvo je nebesko poput kralja koji je odlučio srediti račune sa svojim slugama. ²⁴Kad je počeo naplaćivati dugove, doveli su mu dužnika koji mu je dugovao deset tisuća talenata⁵. ²⁵Budući da dužnik nije

¹ **18,16 tako ... svjedoka** Vidi Pnz 19,15.

² **18,17 poganin, pagani** Tako su se nazivali svi nežidovski narodi, ali u kontekstu može se odnositi na ljude koji ne poznaju Boga. Na isti način ostali narodi nisu poznavali pravoga Boga — Jahvu, dok Izraelci jesu.

³ **18,18** Mogući prijevod: »što god osudiš na zemlji, Bog je već osudio na nebu, a što god oprostiš na zemlji, Bog je već oprostio na nebu.« Vidi Mt 16,19.

⁴ **18,22 sedamdeset i sedam puta** Ili sedamdeset puta sedam. Vidi Post 4,24.

⁵ **18,24 talenat** Jedan talenat iznosio je oko 40 kilograma zlatnih, srebrnih ili bakrenih novčića. Njegova novčana vrijednost bila je otprilike 30.000 denara, a jedan denar vrijedio je kao jedna nadnica.

mogao vratiti dug, gospodar je naredio da se dužnik proda zajedno sa ženom i djecom te sa svime što je imao i da se tako naplati dug.

²⁶Tada je sluga pao na koljena pred gospodarem i molio: 'Budi strpljiv sa mnom i sve ću ti vratiti!' ²⁷Gospodar se sažalio nad njim, oprostio mu dug i pustio ga na slobodu.

²⁸Kad je taj isti sluga izašao, našao je drugoga slugu, svoga prijatelja, koji mu je dugovao sto srebrnjaka. Zgrabio ga je za vrat i pritijesnio govoreći: 'Vrati što mi duguješ!'

²⁹Tada je njegov drug pao pred njim na koljena i molio ga: 'Budi strpljiv sa mnom i vratit ću ti dug!'

³⁰Ali ovaj nije htio čekati, nego je otišao i bacio ga u tamnicu dok ne vrati dug. ³¹Kad su ostale sluge, njegovi prijatelji, vidjeli što se dogodilo, jako su se ražalostili pa su otišli i sve ispričali gospodaru.

³²Tada je gospodar pozvao prvoga slugu i rekao mu: 'Zli slugo! Ja sam tebi oprostio cijeli tvoj dug jer si me molio za milost. ³³Nisi li se i ti trebao smilovati svome prijatelju, kao što sam se i ja tebi smilovao?' ³⁴Tada ga je njegov gospodar, pun gnjeva, bacio u zatvor dok ne vrati sav dug.

³⁵Tako će i moj Otac nebeski postupiti s vama ako jedni drugima ne oprostite od sveg srca.«

Isus poučava o braku i razvodu

(Mk 10,1-12)

19¹Nakon što je Isus sve ovo rekao, napustio je Galileju i otišao na područje Judeje na drugoj strani rijeke Jordana. ²Slijedilo ga je silno mnoštvo i on ih je ondje ozdravljao.

³Prišli su mu neki farizeji s namjerom da ga iskušaju i upitali ga: »Je li dopušteno da se čovjek razvede od svoje žene iz bilo kojeg razloga?«

⁴Isus je odgovorio: »Zar niste čitali da ih je Stvoritelj u početku stvorio muško i žensko?¹ ⁵A zatim je rekao: 'Zbog toga će čovjek napustiti svoga oca i majku i sjediti će se sa svojom ženom i njih će dvoje postati jedno tijelo.'² ⁶Dakle, oni više nisu dvoje, nego jedno tijelo. Zato, neka čovjek ne razdvaja ono što je Bog sjedinio.«

⁷Na to su ga upitali: »Pa zašto je onda Mojsije odredio da se čovjek može razvesti od svoje žene ako joj da

¹19,4 Citat iz Post 1,27; 5,2.

²19,5 Citat iz Post 2,24.

potvrdu o razvodu braka?«¹

⁸Isus im je odgovorio: »Mojsije je dopustio da se razvodite od svojih žena zbog vašeg tvrdog srca, ali u početku nije bilo tako. ⁹A ja vam kažem: tko se rastane od svoje žene, osim ako mu je ona bila nevjerna, pa se oženi drugom, čini preljub.«

¹⁰Tada su mu učenici rekli: »Ako tako stoje stvari između muža i žene, onda je bolje i ne ženiti se.«

¹¹Isus im je odgovorio: »Ne razumiju to svi, nego samo oni kojima je to od Boga dano. ¹²Jer, ima muškaraca koji od rođenja ne mogu imati djece. A ima i onih koje su drugi učinili takvima. Konačno, ima i onih koji su izabrali ne ženiti se zbog kraljevstva nebeskog. Tko to može prihvatiti — neka prihvati!«

Isus blagoslivlja djecu

(Mk 10,13–16; Lk 18,15–17)

¹³Onda su mu donijeli djecu da položi ruke na njih i da se pomoli. No Isusovi učenici su im to branili. ¹⁴Tada je Isus rekao: »Pustite djecu i nemojte im braniti da dolaze k meni, jer takvima koji su kao ova djeca pripada kraljevstvo nebesko.« ¹⁵Zatim je položio ruke na djecu i otišao dalje.

Bogataš i Isus

(Mk 10,17–31; Lk 18,18–30)

¹⁶Tada mu je pristupio neki čovjek i upitao ga: »Učitelju, kakvo dobro djelo moram učiniti da bih imao život vječni?«

¹⁷A Isus mu je odgovorio: »Zašto me pitaš o tome što je dobro? Samo je jedan dobar — Bog! Ipak, ako želiš ući u život vječni, pošuj zapovijedi!«

¹⁸»Koje zapovijedi?« upitao je čovjek.

Isus mu je odgovorio: »Ne ubij, ne počini preljub, ne ukradi, ne svjedoči lažno, ¹⁹pošuj oca i majku² i voli svoje bližnje kao samoga sebe!«³

²⁰Mladić mu je rekao: »Svega sam se toga držao. Što mi još nedostaje?«

²¹Isus mu je rekao: »Ako želiš biti savršen, prodaj svoju imovinu i podijeli novac siromasima pa ćeš imati blago na nebu. Tada dođi i slijedi me!«

²²No kad je mladić to čuo, otišao je žalostan, jer je

¹19,7 odredio ... razvodu braka Vidi Pnz 24,1.

²19,19 Citat iz Lzl 20,12–16; Pnz 5,16–20.

³19,19 Citat iz Lev 19,18.

bio jako bogat.

²³Tada je Isus rekao svojim učenicima: »Istinu vam kažem, teško je bogatašu ući u kraljevstvo nebesko. ²⁴Da, kažem vam, lakše je devi proći kroz iglene uši negoli bogatašu ući u kraljevstvo Božje.«

²⁵Kad su to čuli, učenici su se jako začudili pa su upitali: »Pa tko se onda može spasiti?«

²⁶Isus ih je pogledao i rekao im: »Ljudima je to nemoguće, ali Bogu je sve moguće.«

²⁷Tada se Petar javio i rekao mu: »Gle, mi smo sve ostavili i pošli za tobom. Što ćemo za to dobiti?«

²⁸A Isus im je rekao: »Istinu vam kažem: u novom svijetu, kad Sin Čovječji sjedne na svoje slavno prijestolje, tada ćete i vi, koji ste me slijedili, sjesti na dvanaest prijestolja i suditi dvanaest Izraelovih plemena. ²⁹I tko god je zbog mene napustio kuću, braću, sestre, oca, majku, djecu ili polja, primit će stotinu puta više i naslijedit će život vječni. ³⁰Mnogi koji su sada prvi, bit će posljednji, a oni koji su sada posljednji — bit će prvi.«

Radnici u vinogradu

20¹»Kraljevstvo nebesko je poput vlasnika imanja koji je rano ujutro otišao unajmiti radnike za svoj vinograd. ²Nagodio se s radnicima da im plati jedan srebrnjak na dan i poslao ih je u vinograd.

³Oko devet sati opet je izašao i opazio neke ljude kako stoje na trgu i ništa ne rade. ⁴Rekao im je: 'Idite i vi u moj vinograd, a ja ću vam dati pravednu plaću.' ⁵Tako su i oni otišli raditi u vinograd.

Oko podneva i oko tri sata popodne ponovo je izašao i učinio isto. ⁶Oko pet sati opet je izašao i našao neke druge ljude gdje stoje na trgu. Upitao ih je: 'Zašto stojite ovdje cijeli dan i ništa ne radite?'

⁷Oni su mu odgovorili: 'Zato što nas nitko nije unajmio.' A on im je rekao: 'Idite i vi u moj vinograd.'

⁸Uvečer je gospodar vinograda rekao svome upravitelju: 'Pozovi radnike i isplati ih redom — od zadnjih koje sam unajmio pa do onih prvih.'

⁹I tako su oni koji su bili unajmljeni oko pet sati došli i svaki je primio po jedan srebrnjak. ¹⁰Kad su došli oni koji su bili prvi unajmljeni, mislili su da će dobiti više. No i oni su dobili po jedan srebrnjak. ¹¹Uzeli su novac i počeli prigovarati gospodaru vinograda. ¹²Rekli su: 'Ovi posljednji radili su samo jedan sat, a platio si im jednako kao i nama koji smo radili cijeli dan i podnosili žegu.'

¹³Gospodar vinograda okrenuo se jednom od njih i rekao: 'Prijatelju, ja nisam prema tebi nepravedan. Zar se nismo dogovorili da ću ti platiti jedan srebrnjak?

¹⁴Uzmi što je tvoje i idi! Ja želim dati ovom posljednjem isto kao i tebi. ¹⁵Zar nemam pravo činiti sa svojim što hoću? Ili si zavidan što sam ja dobar?'

¹⁶Tako će posljednji biti prvi, a prvi će biti posljednji.«

Isus govori o svojoj smrti

(Mk 10,32-34; Lk 18,31-34)

¹⁷Dok je išao u Jeruzalem, Isus je poveo svojih dvanaest učenika na stranu i putem im govorio: ¹⁸»Evo, idemo u Jeruzalem. Sin Čovječji bit će predan svećeničkim poglavarima i učiteljima Zakona, a oni će ga osuditi na smrt. ¹⁹Tada će ga predati poganima¹ da mu se izruguju, da ga bičuju i da ga razapnu, ali on će uskrsnuti treći dan.«

Zebedejevi sinovi

(Mk 10,35-45)

²⁰Tada je Isusu pristupila majka Zebedejevih sinova, zajedno sa svojim sinovima i kleknula je pred njega da ga nešto zamoli.

²¹Upitao ju je: »Što želiš?« A ona mu je rekla: »Obećaj mi da će ova moja dva sina sjediti zajedno s tobom u tvome kraljevstvu, jedan s tvoje desne, a drugi s tvoje lijeve strane.«

²²Isus je odgovorio: »Vi ne znate što tražite. Možete li piti iz čaše iz koje ću ja piti?«²

Odgovorili su mu: »Da, možemo!«

²³A on im je rekao: »Vi ćete zaista i piti iz moje čaše, ali nije moje da određujem tko će sjediti s moje desne ili lijeve strane. Ta mjesta pripadaju onima za koje ih je pripremio moj Otac.«

²⁴Kad je ostalih deset učenika to čulo, razljutili su se na ovu dvojicu braće. ²⁵Tada ih je Isus pozvao k sebi i rekao: »Znate da vladari ovoga svijeta iskazuju svoju moć nad svojim podanicima, a velikaši koriste svoju

¹20,19 **pogani** Tako su se nazivali svi nežidovski narodi, ali u kontekstu može se odnositi na ljude koji ne poznaju Boga. Na isti način ostali narodi nisu poznavali pravoga Boga — Jahvu, dok Izraelci jesu.

²20,22 **Možete ... piti?** Piti iz čaše iz koje će Isus piti znači prihvatiti patnje kroz koje je on trebao proći.

vlast protiv njih. ²⁶Ali neka tako ne bude među vama! Tko želi postati velik među vama, radije neka bude vaš poslužitelj. ²⁷A tko želi biti prvi među vama, neka bude vaš rob. ²⁸Upravo kao Sin Čovječji, koji nije došao da mu služe, nego da on služi i da preda svoj život kao otkupninu za mnoge.«

Dva slijepca

(Mk 10,46–52; Lk 18,35–43)

²⁹Dok su izlazili iz Jerihona, silno je mnoštvo slijedilo Isusa. ³⁰A pokraj puta sjedila su dva slijepca. Kad su čuli da Isus prolazi, povikali su: »Gospodine, Sine Davidov, smiluj nam se!«

³¹Mnoštvo ih je korilo i ušutkivalo, ali oni su još jače vikali: »Gospodine, Sine Davidov, smiluj nam se!«

³²Tada se Isus zaustavio, pozvao ih te upitao: »Što želite da učinim za vas?«

³³Rekli su mu: »Gospodine, željeli bismo da možemo vidjeti.«

³⁴Isus se sažalio nad njima i dodirnuo im oči. Oni su odmah pogledali i pošli za Isusom.

Isus ulazi u Jeruzalem

(Mk 11,1–11; Lk 19,28–38; Iv 12,12–19)

21 ¹Kad su se približili Jeruzalemu i stigli do Betfage na Maslinskoj gori, Isus je poslao dvojicu svojih učenika ²govoreći im: »Idite u ovo selo što je ispred vas i odmah ćete naći privezanu magaricu i magare s njom. Odvežite ih i dovedite k meni! ³Ako vam netko nešto kaže, recite mu: 'Trebaju Gospodinu, ali on će ih odmah vratiti.'«

⁴To se dogodilo tako da se ispuni ono što je bilo rečeno po proroku:

⁵»Recite gradu Sionu:

'Evo, tvoj kralj ti dolazi!

Ponizan je i jaše na magarcu,

da, na magaretu, tovarčiću.'«

Zaharija 9,9

⁶Učenici su otišli i učinili kako im je Isus zapovjedio. ⁷Doveli su magaricu i mlado magare, stavili na njih svoje ogrtače i Isus je na njih sjeo. ⁸Mnogi su ljudi prostrli svoje ogrtače po putu, dok su drugi trgali grane s drveća i prostirali ih putem. ⁹Narod koji je išao ispred i iza Isusa klicao je:

»Hosana, Sine Davidov!

Blagoslovljen onaj koji dolazi u ime Gospodinovo!

Psalam 118,25-26

Hosana¹ na visini!«

¹⁰Kad je Isus ušao u Jeruzalem, cijeli se grad uskomešao. Svi su se pitali: »Tko je to?«

¹¹A narod je odgovarao: »To je Isus, prorok iz Nazareta u Galileji.«

Isus u Hramu

(Mk 11,15-19; Lk 19,45-48; Iv 2,13-22)

¹²Zatim je Isus ušao u Hram i istjerao sve koji su kupovali i prodavali u Hramu. Mjenjačima novca prevrnuo je stolove, a prodavačima golubova klupe. ¹³Rekao im je: »Pisano je: 'Moja kuća neka bude kuća molitve'², a vi je pretvarate u razbojničku jazbinu.«³

¹⁴U Hramu su mu pristupili slijepi i hromi i on ih je ozdravljao. ¹⁵Kad su svećenički poglavari i učitelji Zakona vidjeli čuda koja je učinio i djecu što viču u Hramu: »Hvala budi Sinu Davidovu!«, jako su se razljutili pa mu rekli:

¹⁶»Čuješ li što ova djeca govore?«

A Isus im je odgovorio: »Da. Zar niste nikada pročitali: 'Učinio si da ti čak i djeca i dojenčad odaju hvalu.'⁴

¹⁷Zatim ih je ostavio te je iz Jeruzalema otišao u Betaniju, gdje je prenoćio.

Moć vjere

(Mk 11,12-14; 20-24)

¹⁸Rano ujutro, kad se vraćao u Jeruzalem, Isus je ogladnio. ¹⁹Pokraj puta ugledao je smokvu i otišao do nje, ali na njoj nije našao ništa osim lišća. Zato joj je rekao: »Nikad više ne imala ploda!« I smokva se osušila istoga trena.

²⁰Kad su učenici to vidjeli, začudili su se i upitali: »Kako to da se smokva odmah osušila?«

²¹A Isus im je odgovorio: »Istinu vam kažem: ako imate vjere i ne posumnjate, moći ćete učiniti ne samo

¹21,9 *Hosana* Hebrejska riječ korištena u vapaju Bogu za pomoć. Ovdje je vjerojatno korištena kao poklik slavljenja u čast Boga ili njegovog Mesije. Isto u zadnjem retku stiha 15.

²21,13 Citat iz Iz 56,7.

³21,13 Citat iz Jr 7,11.

⁴21,16 Citat iz Ps 8,3 (grčka verzija).

ovo što sam ja učinio sa smokvom, nego i ako kažete ovoj gori: 'Digni se i baci se u more!', to će se i dogoditi. ²²Ako budete vjerovali, sve što zatražite u molitvi, primit ćete.«

Odakle Isusu vlast?

(Mk 11,27-33; Lk 20,1-8)

²³Isus je ušao u Hram i dok je tu poučavao, prišli su mu svećenički poglavari i narodne starješine te ga upitali: »Kakvu vlast imaš da ovo činiš i tko ti ju je dao?«

²⁴A Isus im je odgovorio: »Upitat ću vas samo jedno, pa ako mi odgovorite, reći ću vam kakvom vlašću ovo činim. ²⁵Kad je Ivan krstio, je li to krštenje bilo od Boga ili od ljudi?«

Oni su počeli raspravljati među sobom govoreći: »Ako kažemo: 'Od Boga', pitat će nas: 'Zašto mu onda niste vjerovali?' ²⁶No ako kažemo: 'Od ljudi', onda ... Bojimo se naroda jer Ivana svi smatraju prorokom.«

²⁷Zato su odgovorili Isusu: »Ne znamo.«

Na to im je rekao: »Onda ni ja vama neću reći kakvom vlašću ovo činim.«

Usporedba o dva sina

²⁸»Sada mi recite što mislite o ovome: neki je čovjek imao dva sina. Otišao je prvom i rekao mu: 'Sine, idi danas raditi u moj vinograd!'

²⁹No sin je odgovorio: 'Neću.' Ali kasnije se predomislio i otišao.

³⁰Zatim je otac otišao drugom sinu i rekao mu to isto. Sin je odgovorio: 'Idem, gospodaru', ali nije otišao.

³¹Koji je od ove dvojice učinio što je otac želio?«

Odgovorili su: »Prvi sin.«

Isus im je rekao: »Istinu vam kažem: poreznici i bludnice ući će u kraljevstvo Božje prije vas. ³²Jer, Ivan Krstitelj vam je došao pokazati put pravednog života, a vi mu niste povjerovali. Ali povjerovali su mu poreznici i bludnice. Čak i nakon što ste to vidjeli, niste se pokajali i niste mu povjerovali.«

Bog šalje svoga sina

(Mk 12,1-12; Lk 20,9-19)

³³»Poslušajte još jednu usporedbu. Bio neki vlasnik imanja koji je posadio vinograd. Stavio je ogradu oko njega, iskopao jamu za vinsku prešu i podigao stražarski toranj. Zatim je dao vinograd u zakup vinogradarima i

otputovao. ³⁴Kad je došlo vrijeme berbe, poslao je svoje sluge da uzmu njegov udio.

³⁵No vinogradari su zgrabili njegove sluge; jednoga su pretukli, drugoga ubili, a trećega kamenovali. ³⁶Ponovo je poslao druge sluge, brojnije od prvih, ali i s njima su jednako postupili. ³⁷Napokon je poslao svoga sina, misleći: 'Moga sina će poštovati.'

³⁸No kad su vinogradari ugledali sina, rekli su među sobom: 'To je nasljednik! Hajde, ubijmo ga i uzmimo njegovo nasljedstvo!' ³⁹I zgrabili su sina, izbacili ga iz vinograda i ubili.

⁴⁰Dakle, što će vlasnik vinograda učiniti s ovim vinogradarima kad dođe?»

⁴¹Odgovorili su mu: »Pobit će ih bez milosti jer su bili zli, a vinograd će dati u zakup drugim vinogradarima, onima koji će mu predati urod u vrijeme berbe.«

⁴²Isus im je rekao: »Sigurno ste čitali u Pismima:

'Kamen koji su graditelji odbacili
postao je kamen temeljac.

Gospodin je to učinio i divno je to vidjeti!'

Psalam 118,22-23

⁴³Zbog toga će vam, kažem vam, kraljevstvo Božje biti oduzeto i dano ljudima koji donose plodove primjerene kraljevstvu. ⁴⁴Tko god padne na taj kamen, smrskat će se, a na koga padne taj kamen, zdrobit će ga.¹«

⁴⁵Kad su svećenički poglavari i farizeji čuli Isusove usporedbe, shvatili su da govori o njima. ⁴⁶Zato su ga htjeli uhvatiti, ali su se bojali naroda jer je narod vjerovao da je Isus prorok.

Usporedba o kraljevskoj svadbi

(Lk 14,15-24)

22 ¹Isus je narodu ponovo počeo govoriti u usporedbama. Rekao je: ²»Kraljevstvo nebesko slično je kralju koji je pripremio svadbu za svoga sina. ³Poslao je svoje sluge po one koji su bili pozvani na svadbu, no oni nisu htjeli doći.

⁴Tada je ponovo poslao druge sluge govoreći: 'Kažite onima što su pozvani: 'Evo, moja je gozba pripremljena, volovi i ugojena stoka su zaklani i sve je spremno. Dođite na svadbu!'

¹21,44 Neki grčki prijevodi izostavljaju 44. redak.

⁵No oni se nisu odazvali, nego su otišli: jedan na svoju njivu, drugi za svojom trgovinom. ⁶Ostali su zgrabili kraljeve sluge, zlostavljali ih i ubili. ⁷Na to se kralj rasrdio pa je poslao svoje vojnike i oni su pogubili ubojice njegovih slugu i spalili njihov grad.

⁸Tada je kralj rekao svojim slugama: 'Svadba je spremna, ali oni koji su pozvani nisu bili dostojni. ⁹Zato idite na raskršća cesta i pozovite na svadbu sve koje nađete.'

¹⁰Oni su otišli na ulice i skupili sve koje su našli — zle i dobre — i svadbena se dvorana napunila gostima.

¹¹A kad je kralj ušao da pogleda goste, vidio je ondje čovjeka koji nije bio obučen u svadbenu odjeću. ¹²Rekao mu je: 'Prijatelju, kako si ušao ovamo bez svadbene odjeće?' A čovjek je zanijemio. ¹³Tada je kralj naredio svojim slugama: 'Svežite mu ruke i noge i bacite ga u tamu, gdje će biti plač i škrgut zuba.'

¹⁴Jer, mnogo je pozvanih, ali malo izabranih.«

Plaćanje poreza

(Mk 12,13–17; Lk 20,20–26)

¹⁵Tada su farizeji otišli i dogovorili se kako da uhvate Isusa u riječi. ¹⁶Poslali su mu svoje učenike zajedno s herodovcima, a ovi su mu rekli: »Učitelju, znamo da si istinoljubiv i da uistinu učiš Božjem putu te da se ne obazireš ni na koga jer ne gledaš tko je tko. ¹⁷Zato nam reci što ti misliš: je li pravo plaćati caru porez ili nije?«

¹⁸Isus je znao njihove zle namjere, pa je rekao: »Licemjeri! Zašto me pokušavate namamiti u zamku? ¹⁹Pokažite mi novac za plaćanje poreza.« Pružili su mu srebrnjak. ²⁰Tada ih je upitao: »Čiji je ovo lik i natpis?«

²¹Odgovorili su mu: »Carev.«

A on im je tada rekao: »Dakle, dajte caru što pripada caru, a Bogu što pripada Bogu.«

²²Zadivili su se kad su to čuli pa su ga ostavili i otišli.

O uskrsnuću

(Mk 12,18–27; Lk 20,27–40)

²³Toga su dana Isusu prišli i saduceji, koji kažu da nema uskrsnuća, pa su ga upitali: ²⁴»Učitelju, Mojsije je rekao: 'Ako čovjek umre bez djece, neka se njegov brat oženi njegovom ženom i podigne potomstvo svome bratu.'¹ ²⁵Kod nas je bilo sedmero braće. Prvi se oženio i umro bez djece pa se njegov brat oženio njegovom

¹22,24 'Ako ... svome bratu.' Vidi Pnz 25,5–6.

ženom. ²⁶Isto se dogodilo drugom i trećem bratu i tako sve do sedmoga. ²⁷Na kraju je i žena umrla. ²⁸Dakle, kojemu će od sedmorice ona biti žena nakon uskrsnuća, jer su se svi njome oženili?«

²⁹Isus im je na to odgovorio: »U zabludi ste jer ne poznajete ni Pisma ni Božju moć. ³⁰U budućem životu, nakon uskrsnuća, ljudi se neće ni ženiti ni udavati, nego će biti poput anđela na nebu. ³¹A što se uskrsnuća mrtvih tiče, niste li čitali što vam je Bog rekao: ³²'Ja sam Bog Abrahamov, Izakov i Jakovljevi?'

A Bog nije Bog mrtvih nego živih.«

³³Kad je narod to čuo, bio je zadivljen njegovim učenjem.

Najvažnija zapovijed

(Mk 12,28-37; Lk 10,25-28)

³⁴Kad su čuli kako je Isus svojim odgovorom ušutkao saduceje, okupili su se farizeji. ³⁵Jedan od njih, učitelj Zakona, u namjeri da ga iskuša, upitao je: ³⁶»Učitelju, koja je najvažnija zapovijed u Zakonu?«

³⁷A Isus mu je rekao: »'Voli Gospodina, svoga Boga, svim srcem svojim, svom dušom svojom i svim umom svojim!' ³⁸To je prva i najvažnija zapovijed. ³⁹Zatim je tu druga zapovijed, jednaka prvoj: 'Voli bližnjega svoga kao samoga sebe!' ⁴⁰Cijeli Zakon i spisi proroka temelje se na ovim dvjema zapovijedima.«

⁴¹Dok su farizeji još bili na okupu, Isus ih je upitao: ⁴²»Što mislite o Kristu? Čiji je on sin?«

Odgovorili su mu: »Davidov.«

⁴³A on im je rekao: »Kako to da ga je onda David, potaknut od Duha, nazvao Gospodinom kad je rekao:

⁴⁴'Gospodin je rekao mome Gospodinu:

Sjedi mi s desne strane

dok tvoje neprijatelje ne položim pod tvoje noge?'

Psalam 110,1

⁴⁵Dakle, ako ga je David nazvao Gospodinom, kako mu onda on može biti sin?« ⁴⁶Ali nitko mu nije mogao odgovoriti na to niti ga se tko od toga dana usudio išta pitati.

¹22,32 Citat iz Izl 3,6; 15-16.

²22,37 Citat iz Pnz 6,5.

³22,39 Citat iz Lev 19,18.

Isus opominje religiozne

(Mk 12,38-40; Lk 11,37-52; 20,45-47)

23¹Tada je Isus rekao narodu i svojim učenicima:
²»Učitelji Zakona i farizeji imaju autoritet tumačiti Mojsijev zakon. ³Stoga, činite i držite se svega što vam kažu, ali ne činite što oni čine, jer oni govore, ali sami ne čine. ⁴Oni vežu teška bremena koja se jedva mogu nositi i stavljaju ih ljudima na pleća, a sami ni prst neće podići da ih pomaknu.

⁵Sva djela čine zato da ih ljudi vide. Proširuju svoje zapise¹ i produžuju rese na svojim haljinama. ⁶Oni vole počasna mjesta na gozbama i najvažnija sjedala u sinagogama. ⁷Vole da ih ljudi s poštovanjem pozdravljaju na trgovima i da ih zovu 'Učitelju'².

⁸Ali vi nemojte dopustiti da vas ljudi zovu učiteljima, jer imate samo jednoga Učitelja, a vi ste međusobno braća i sestre. ⁹Nemojte nikoga na zemlji zvati svojim ocem, jer imate samo jednoga Oca, onoga na nebu. ¹⁰Ne dopustite ljudima ni da vas zovu vođama, jer samo je jedan Vođa, a to je Krist. ¹¹Najveći među vama neka vam bude sluga. ¹²Tko se uzdiže bit će ponižen, a tko se ponizi bit će uzvišen.

¹³Jao vama, učitelji Zakona i farizeji! Licemjeri jedni! Vi zatvarate vrata kraljevstva nebeskoga pred ljudima. Vi sami ne ulazite, a onima koji žele ući to ne dopuštate. ^[14]³

¹⁵Jao vama, učitelji Zakona i farizeji! Licemjeri jedni! Putujete kopnom i morem da učinite jednoga čovjeka svojim sljedbenikom, a kad on to postane, učinite ga sinom pakla dvaput gorim od sebe. ¹⁶Jao vama, slijepe vođe! Govorite: 'Ako se tko zakune Hramom, to nije ništa. Ali ako se tko zakune zlatom koje je u Hramu, dužan je održati svoju zakletvu.' ¹⁷Vi slijepe lude! Što je važnije: zlatom koje je u Hramu ili Hram koji posvećuje to zlato? ¹⁸Kažete i ovo: 'Ako se tko zakune žrtvenikom, to nije ništa; ali ako se zakune zlatom koje je na

¹**23,5 zapisi** Doslovno: »filakterije«. Male kožnate kutije koje sadrže četiri vrlo važna Sveta pisma, a nose se na čelu i lijevoj ruci. Neki Židovi nosili su ih samo da bi pokazali kako su vrlo religiozni.

²**23,7 'Učitelj'** Doslovno: »Rabbi.«

³**23,14** Neki grčki prijevodi dodaju 14. redak: »Jao vama učitelji Zakona i farizeji! Licemjeri jedni! Otimate kuće udovica dok izgovarate duge molitve samo da bi vas ljudi vidjeli. Zbog toga ćete biti strože kažnjeni.« Vidi Mk 12,40; Lk 20,47.

žrtveniku, dužan je održati svoju zakletvu.’¹⁹Slijepci! Što je važnije: dar koji je na žrtveniku ili žrtvenik koji posvećuje taj dar?²⁰Dakle, tko se zakune žrtvenikom, kune se i žrtvenikom i svime što je na žrtveniku.²¹A tko se zakune Hramom, kune se i Hramom i svime što je u njemu.²²Tko se zakune nebom, kune se Božjim prijestoljem i Onim koji sjedi na njemu.

²³Jao vama, učitelji Zakona i farizeji! Licemjeri jedni! Dajete Bogu desetinu od svega što posjedujete, čak i od metvice, kopra i kumina,¹ a zanemarujete ono najvažnije u Zakonu: pravednost, milosrđe i vjernost. Toga ste se trebali držati, a ono prvo ne zanemariti.²⁴Slijepi vođe! Cijedite komarca, a gutate devu.²

²⁵Jao vama, učitelji Zakona i farizeji! Licemjeri jedni! Čistite svoje čaše i posude izvana, a iznutra su pune prijevara i neumjerenosti.²⁶Slijepi farizeji, najprije očistite unutrašnjost čaše pa će joj i vanjšтина biti čista!

²⁷Jao vama, učitelji Zakona i farizeji! Licemjeri jedni! Vi ste poput okrećenih grobova koji izgledaju lijepo izvana, ali iznutra su puni mrtvačkih kostiju i svakojake nečistoće.²⁸Tako i vi izvana ljudima izgledate pravedni, a iznutra ste puni licemjerja i bezakonja.

²⁹Jao vama, učitelji Zakona i farizeji! Gradite grobnice prorocima i ukrašavate grobove pravednika,³⁰govoreći: 'Da smo živjeli u vrijeme svojih predaka, ne bismo s njima sudjelovali u ubijanju proroka.'³¹Tako potvrđujete da ste potomci onih koji su ubijali proroke.³²Dovršite, dakle, ono što su vaši preci započeli!

³³Zmije i zmijski porodi! Kako ćete izbjeći da ne budete osuđeni na pakao?³⁴Zato vam, evo, šaljem proroke, mudrace i učitelje. Neke od njih ubit ćete i razapeti. A neke ćete bičevati u svojim sinagogama i progoniti ih iz grada u grad.³⁵Zato ćete biti krivi za ubojstva svih nedužnih ljudi na zemlji — od ubojstva nevinog Abela do ubojstva Zaharije,³ Barahijina sina, kojega ste ubili između svetišta i žrtvenika.³⁶Istinu vam kažem: krivnja za sve to past će na vas koji sada živite.«

¹**23,23 metvica, kopar i kumin** Male vrtno biljke koje se rabe kao začini. Samo su vrlo religiozni ljudi pazili na to da daju točno desetinu i od ovih biljaka.

²**23,24 Cijedite ... devu** Pomno pazite na religiozne forme, a zanemarujete ono što je istinski vrijedno u Božjim očima.

³**23,35 Abel, Zaharija** U hebrejskom Starom zavjetu, prvi i zadnji čovjek koji je ubijen.

Isus kori Jeruzalem*(Lk 13,34-35)*

³⁷»Jeruzaleme, Jeruzaleme, ti koji ubijaš proroke i kamenuješ one koji su ti poslani od Boga! Koliko li sam puta želio skupiti tvoju djecu, kao što kvočka skuplja piliće pod svoja krila, ali ti to nisi htio. ³⁸Sada će tvoja kuća biti prepuštena tebi — pusta! ³⁹Zaista, kažem vam: nećete me više vidjeti dok ne kažete: 'Blagoslovljen onaj koji dolazi u ime Gospodinovo!'¹«

Uništenje Hrama*(Mk 13,1-2; Lk 21,5-6)*

24¹Kad je Isus izašao iz Hrama i pošao dalje, pristupili su mu njegovi učenici pokazujući mu hramske zgrade. ²A on im je rekao: »Vidite li sve ovo? Istinu vam kažem: neće ostati ni kamen na kamenu. Svaki će se srušiti.«

Početak nevolja*(Mk 13,3-23; Lk 21,7-19)*

³Dok je Isus sjedio na Maslinskoj gori, njegovi su učenici došli k njemu nasamo, pa mu rekli: »Kaži nam kada će se to dogoditi i koji će biti znak tvoga ponovnog dolaska i svršetka svijeta².«

⁴Odgovorio im je: »Pazite da vas tko ne prevari, ⁵jer mnogi će doći pozivajući se na moje ime i reći: 'Ja sam Krist' i mnoge će prevariti. ⁶Čut ćete za ratove i glasine o ratovima što će se voditi. Nemojte se uznemiravati! To se mora dogoditi, ali to još nije kraj. ⁷Da, narod će se boriti protiv drugog naroda i kraljevstvo protiv kraljevstva. Bit će gladi i potresa posvuda. ⁸Ali sve je to samo početak porođajnih muka. ⁹U to vrijeme ljudi će vas predavati da budete kažnjeni i ubijati će vas. Svi će vas narodi mrziti jer ste moji sljedbenici. ¹⁰I mnogi će tada izgubiti vjeru te će jedni druge predavati vlastima i mrziti se međusobno. ¹¹Pojavit će se mnogi lažni proroci i mnoge će zavesti. ¹²Povećat će se bezakonje i ljubav će kod mnogih ohladnjeti. ¹³Ali tko ustraje do kraja bit će spašen. ¹⁴A ova Radosna vijest o kraljevstvu propovijedat će se po cijelom svijetu kao svjedočanstvo svim narodima. I tada će doći kraj.

¹23,39 Citat iz Ps 118,26.²24,3 *svijet* Doslovno: »dob« ili »vrijeme«.

¹⁵Dakle, kad ugledate grozotu pustoši,¹ o kojoj je govorio prorok Daniel, kako stoji na svetom mjestu u Hramu — tko ovo čita, neka shvati! — ¹⁶tada neka bježe u planine oni koji budu u Judeji. ¹⁷Tko bude na krovu kuće, neka ne silazi u kuću da nešto uzme. ¹⁸A tko bude u polju, neka se ne vraća da uzme ogrtač. ¹⁹Jao trudnicama i dojiljama u te dane! ²⁰Molite da vaš bijeg ne bude zimi ili u subotu. ²¹U to će vrijeme nastati velika nevolja, kakve nije bilo od početka svijeta niti će je ikada biti. ²²I kad se ti dani ne bi skratili, nitko ne bi preživio. Ali, zbog svojih izabranih, Bog će skratiti te dane. ²³Ako vam tko u to vrijeme kaže: 'Gle! Krist je ovdje' ili 'Eno ga ondje', nemojte mu vjerovati. ²⁴Jer pojavit će se lažni mesije i lažni proroci i činit će čudesne znakove i čuda da bi zaveli, ako je moguće, čak i Božje izabranike. ²⁵Pazite! Unaprijed sam vas upozorio.

²⁶Zato, ako vam kažu: 'Evo, Krist je u pustinji', ne idite onamo. Ili ako kažu: 'Evo ga u unutrašnjim sobama', nemojte im vjerovati. ²⁷Jer, dolazak Sina Čovječjega bit će poput munje što bljesne na istoku i rasvijetli sve do zapada.² ²⁸A gdje god bude lešina, ondje će se skupljati i lešinari³.«

Dolazak Sina Čovječjega

(Mk 13,24–37; Lk 17,26–30; 34–36; Lk 21,25–33)

²⁹»Odmah poslije nevolje tih dana

'Sunce će se pomračiti,
a mjesec više neće sjati.
Zvijezde će padati s neba,
a nebeska će se tijela potresti.'⁴

³⁰Tada će se na nebu pojaviti znak dolaska Sina Čovječjega. Sva plemena na zemlji tada će zaplakati i vidjet će Sina Čovječjega kako dolazi na nebeskim oblacima sa silom i velikom slavom. ³¹A on će poslati svoje anđele s glasnom trubom i oni će skupiti njegove izabranike sa sve četiri strane svijeta,⁵ s jednoga kraja neba do drugoga.

¹**24,15 grozota pustoši** Grozota koja uzrokuje uništenje. Vidi Dn 9,27; 12,11.

²**24,27** Kristov dolazak bit će očit i svi će ga vidjeti.

³**24,28 lešinari** Ili: »orlovi«, ptice koje jedu lešine.

⁴**24,29** Vidi Iz 13,10; 34,4.

⁵**24,31 sa sve četiri strane svijeta** Doslovno: »od četiri vjetra«, što znači: sa svih strana svijeta.

³²Učite iz usporedbe o smokvi. Čim joj grane omekšaju i olistaju, znate da je ljeto blizu. ³³Isto tako, kad vidite sve ove događaje, znajte da vrijeme dolaska Sina Čovječjega tek što nije došlo. ³⁴Istinu vam kažem: sve će se to dogoditi još za života ovoga naraštaja. ³⁵Nebo i zemlja će proći, ali moje riječi neće proći. ³⁶A o onom danu i satu nitko ništa ne zna, čak ni anđeli na nebu, ni Sin, nego samo Otac. ³⁷Kao što je bilo u Noino vrijeme, tako će biti i u vrijeme dolaska Sina Čovječjega. ³⁸U vrijeme prije potopa ljudi su jeli i pili, ženili se i udavali, sve do dana kad je Noa ušao u brod. ³⁹I ništa nisu slutili dok potop nije došao i sve ih odnio. Tako će biti i prilikom dolaska Sina Čovječjega. ⁴⁰U to će vrijeme dvojica raditi u polju. Jedan od njih će se uzeti, a drugi ostaviti. ⁴¹Dvije će žene u mlinu mljeti žito. Jedna od njih će se uzeti, a druga ostaviti.

⁴²Zato budite spremni, jer ne znate u koji dan dolazi vaš Gospodin. ⁴³I zapamtite ovo: da je vlasnik kuće znao u koje će doba noći doći lopov, ostao bi budan i ne bi dopustio da mu provali u kuću. ⁴⁴Zato i vi budite spremni, jer će Sin Čovječji doći kad ga ne očekujete.«

Dobar i zao sluga

(Lk 12,41–48)

⁴⁵»Tko je, dakle, onaj vjerni i razboriti sluga koga je gospodar postavio nad svim svojim slugama da im daje hranu u pravo vrijeme? ⁴⁶Blago onom sluzi koga njegov gospodar, kada dođe, nađe gdje obavlja svoju dužnost. ⁴⁷Istinu vam kažem: gospodar će toga slugu postaviti da upravlja svim njegovim imanjem. ⁴⁸Ali ako zli sluga u sebi kaže: 'Moj se gospodar još dugo neće vratiti' ⁴⁹pa počne tući druge sluge te jesti i piti s pijancima, ⁵⁰doći će njegov gospodar u dan i sat kada ga ne očekuje. ⁵¹Tada će ga njegov gospodar okrutno kazniti i dodijeliti mu mjesto među licemjerima, gdje će biti plač i škrgut zuba.«

Usporedba o deset djevojaka

25 ¹»Tada će kraljevstvo nebesko biti poput deset djevojaka¹ koje su uzele svoje svjetiljke i pošle u susret mladoženji. ²Pet ih je bilo ludih, a pet mudrih. ³Lude su djevojke uzele svoje svjetiljke, ali nisu ponijele ulja. ⁴No mudre su, zajedno sa svjetiljkama, uzele i ulje

¹25,1 djevojke Doslovno: »djevice«.

u posudama. ⁵Budući da je mladoženja kasnio, sve su djevojke zadrijemale i zaspale.

⁶No u ponoć začuo se glas: 'Evo mladoženje! Izadite mu u susret!'

⁷Tada su sve djevojke ustale i pripremile svoje svjetiljke. ⁸Lude su djevojke rekle mudrima: 'Dajte nam malo od vašega ulja jer nam se svjetiljke gase.'

⁹No mudre su im djevojke odgovorile: 'Ne možemo jer neće biti dovoljno ni za nas ni za vas. Radije otidite prodavaču i kupite ulje.'

¹⁰Dok su išle kupiti ulje, mladoženja je stigao. One djevojke koje su bile spremne, pošle su s njim na svadbenu svečanost, a vrata su se za njima zatvorila.

¹¹Kasnije su stigle i ostale djevojke pa su rekle: 'Gospodine, Gospodine, otvori nam vrata!'

¹²A on im je odgovorio: 'Istinu vam kažem: ja vas ne poznajem.'

¹³Zato budite spremni, jer ne znate ni dan ni sat kada će Sin Čovječji doći.«

Povjereni talenti

(Lk 19,11-27)

¹⁴»Kraljevstvo nebesko je poput čovjeka koji se spremao na put pa je pozvao svoje sluge i predao im svoju imovinu na upravljanje. ¹⁵Jednom od njih dao je pet talenata¹, drugomu dva talenta, a trećemu jedan. Svakomu je dodijelio prema njegovim sposobnostima, a zatim je oputovao. ¹⁶Onaj koji je primio pet talenata, odmah je uložio novac te zaradio još pet talenata. ¹⁷Isto tako i onaj koji je primio dva talenta zaradio je još dva. ¹⁸Ali onaj koji je primio jedan talenat otišao je, iskopao jamu u zemlji i sakrio gospodarev novac.

¹⁹Nakon mnogo vremena vratio se gospodar tih slugu i zatražio od njih da mu polože račun. ²⁰Pristupio mu je onaj koji je dobio pet talenata te je donio još pet talenata. Rekao je: 'Gospodaru, povjerio si mi pet talenata, a ja sam, evo, zaradio još pet.'

²¹Gospodar mu je rekao: 'Dobro, vjerni i dobri slugo! Bio si pouzdan u malom pa ću te postaviti da upravljaš velikim. Uđi i podijeli radost sa svojim gospodarem!'

²²Zatim mu je pristupio onaj koji je dobio dva talenta

¹**25,15 talenat** Jedan talenat iznosio je oko 40 kilograma zlatnih, srebrnih ili bakrenih novčića. Njegova novčana vrijednost bila je otprilike 30.000 denara, a jedan denar vrijedio je kao jedna nadnica. Isto u stihovi 20; 22; 24 i 28.

pa mu rekao: 'Gospodaru, povjerio si mi dva talenta, a ja sam, evo, zaradio još dva.'

²³Gospodar mu je odgovorio: 'Dobro, vjerni i dobri slugo! Bio si pouzdan u malom pa ću te postaviti da upravljaš velikim. Uđi i podijeli radost sa svojim gospodarem!'

²⁴Tada mu je pristupio onaj koji je dobio jedan talenat te mu rekao: 'Gospodaru, znao sam da si tvrd čovjek i da ubireš gdje nisi posadio i skupljaš gdje nisi posijao. ²⁵Bojao sam se pa sam otišao i sakrio talenat u zemlju. Evo, uzmi što je tvoje!'

²⁶Gospodar mu je na to odgovorio: 'Zli i lijeni slugo! Znao si da ubirem gdje nisam posadio i da skupljam gdje nisam posijao. ²⁷Zato si trebao odnijeti moj novac u banku, pa bih, kada dođem, uzeo svoje zajedno s kamatama.

²⁸Zato mu oduzmite talenat i dajte ga onomu koji ima deset talenata! ²⁹Jer, svakomu tko ima dat će se još, pa će imati u izobilju, a svakomu tko nema oduzet će se i ono što ima. ³⁰Zato, bacite ovoga beskorisnog slugu u tamu, gdje će biti plač i škrgut zuba!'

Sud svih naroda

³¹»Kad Sin Čovječji dođe u svojoj slavi, sa svim svojim anđelima, sjest će na svoje slavno prijestolje. ³²Tada će se pred njim okupiti svi narodi i on će razdvojiti jedne od drugih, kao što pastir razdvaja ovce¹ od jaraca². ³³Ovce će postaviti sa svoje desne strane, a jarce s lijeve.

³⁴Tada će kralj reći onima s desne strane: 'Dođite, vi blagoslovljeni od moga Oca, i primite u nasljedstvo kraljevstvo pripremljeno za vas od postanka svijeta! ³⁵To je vaša nagrada, jer bio sam gladan, a vi ste me nahranili; bio sam žedan, a vi ste me napojili; bio sam stranac, a vi ste me ugostili; ³⁶bio sam gol, a vi ste me obukli; bio sam bolestan, a vi ste se brinuli za mene; bio sam u zatvoru, a vi ste me posjetili.'

³⁷Tada će mu pravednici reći: 'Gospodine, kad smo te to vidjeli gladnoga i nahranili te ili žednoga i dali ti piti? ³⁸Kad smo te vidjeli kao stranca i ugostili te ili bez odjeće i obukli te? ³⁹I kad smo te to vidjeli bolesnoga ili u zatvoru i posjetili te?'

⁴⁰A kralj će im odgovoriti: 'Istinu vam kažem: kad god ste učinili nešto za jednoga od ove moje najmanje braće,

¹25,32 *ovce* Pravednici.

²25,32 *jarci* Nepravednici.

za mene ste učinili!’

⁴¹Zatim će kralj reći i onima sa svoje lijeve strane: 'Idite od mene, vi prokleti, u vječni oganj koji je pripremljen za đavla i njegove anđele! ⁴²Jer, bio sam gladan, a niste me nahranili; bio sam žedan, a niste mi dali piti; ⁴³bio sam stranac, a niste me primili u svoj dom; bio sam bez odjeće, a niste me odjenuli; bio sam bolestan i u zatvoru, a niste me posjetili.'

⁴⁴Tada će mu i oni reći: 'Gospodine, kad smo te to vidjeli gladnog ili žednog, ili kao stranca, ili bez odjeće, ili bolesnog, ili u zatvoru pa ti nismo pomogli?'

⁴⁵A on će im odgovoriti: 'Istinu vam kažem: kad god niste nešto učinili za jednoga od ovih najmanjih, niste učinili ni za mene.'

⁴⁶Takvi će otići u vječnu muku, a pravednici u život vječni.«

Židovske vođe žele ubiti Isusa

(Mk 14,1-2; Lk 22,1-2; Iv 11,45-53)

26 ¹Kad je Isus sve to izgovorio, rekao je svojim učenicima: ²»Znate da je za dva dana Pasha i Sin Čovječji bit će predan da ga razapnu.«

³U to su se doba svećenički poglavari i narodne starješine okupili u palači velikoga svećenika, imenom Kaifa, ⁴te su se dogovorili da Isusa na prijevaru uhvate i ubiju. ⁵No rekli su: »Ne smijemo to učiniti za vrijeme blagdana da se narod ne bi pobunio.«

Djelo ljubavi

(Mk 14,3-9; Iv 12,1-8)

⁶Isus je boravio u Betaniji, u kući gubavca Šimuna. ⁷I dok je bio za stolom, pristupila mu je neka žena s alabastrenom posudom punom skupocjena mirisa te ga izlila na njegovu glavu.

⁸Kad su to vidjeli učenici, razljutili su se i rekli: »Čemu takvo rasipanje? ⁹Miris se mogao skupo prodati, a novac dati siromašnima.«

¹⁰Isus je znao o čemu govore pa im je rekao: »Zašto zamjerate ovoj ženi? Ona je učinila djelo ljubavi prema meni. ¹¹Jer siromahe ćete uvijek imati kraj sebe,¹ ali mene nećete uvijek imati. ¹²Kad je izlila ovaj miris na moje tijelo, učinila je to kao pripremu za moj ukop. ¹³Istinu vam kažem: gdje god se ova Radosna vijest bude

¹26,11 Jer, siromahe ... kraj sebe Vidi Pnz 15,11.

objavljivala po svijetu, spominjat će se i ovo što je ona učinila — kao sjećanje na nju.«

Juda Iskariotski

(Mk 14,10–11; Lk 22,3–6)

¹⁴Tada je jedan od Dvanaestorice, zvan Juda Iskariotski, otišao svećeničkim poglavarima. ¹⁵Upitao ih je: »Što ćete mi dati ako vam predam Isusa?« A oni su mu izbrojali trideset srebrnjaka. ¹⁶Od toga trenutka Juda je tražio povoljnu priliku da im preda Isusa.

Pashalna večera

(Mk 14,21–22; Lk 22,7–14; 21–23; Iv 13,21–30)

¹⁷Prvog dana Blagdana beskvasnih kruhova učenici su pristupili Isusu i upitali ga: »Gdje želiš da ti pripremimo pashalnu večeru?«

¹⁸A on im je odgovorio: »Idite u grad k tomu i tomu pa mu recite: 'Učitelj kaže: Bliži se zakazano vrijeme. Proslavit ću Pashu sa svojim učenicima u tvojoj kući.'« ¹⁹Učenici su učinili kako im je Isus naredio te su pripremili pashalnu večeru.

²⁰Kad je došla večer, Isus je bio za stolom sa svojih dvanaest učenika. ²¹Dok su jeli, rekao je: »Istinu vam kažem: jedan od vas će me izdati.«

²²Oni su se jako rastužili pa su ga jedan po jedan pitali: »Da nisam ja, Gospodine?«

²³A on je odgovorio: »Onaj koji umoči svoju ruku sa mnom u zdjelu — taj će me izdati. ²⁴Sin Čovječji otići će kao što je o njemu pisano, ali teško onomu tko izda Sina Čovječjega. Bilo bi mu bolje da se nije ni rodio.«

²⁵Juda, koji ga je namjeravao izdati, upitao je: »Da nisam ja, učitelju?«

Isus mu je odgovorio: »Ti sam kažeš.«

Lomljenje kruha

(Mk 14,22–26; Lk 22,15–20; 1 Kor 11,23–25)

²⁶Dok su jeli, Isus je uzeo kruh, blagoslovio ga i razlomio te dao svojim učenicima govoreći: »Uzmite i jedite! Ovo je moje tijelo.«

²⁷Onda je uzeo čašu, zahvalio Bogu te je dao učenicima govoreći: ²⁸»Pijte iz nje svi, jer ovo je moja krv koja utemeljuje novi Savez i proljeva se za mnoge, za oprostjenje njihovih grijeha. ²⁹I kažem vam da više neću

piti od ovoga trsovoga roda do onoga dana kad ću ga, novoga, piti s vama u kraljevstvu Oca svoga.«

³⁰Zatim su otpjevali hvalospjev te se zaputili na Maslinsku goru.

Učenici napuštaju Isusa

(Mk 14,27–42; Lk 22,31–46, Iv 13,36–38)

³¹Tada im je Isus rekao: »Svi ćete se vi još noćas zbog mene pokolebati, jer je pisano:

’Udarit ću pastira, i ovce će se iz stada razbježati.’

Zaharija 13,7

³²Ali kad uskrsnem, ići ću pred vama u Galileju.«

³³Tada mu reče Petar: »Ako se drugi zbog tebe i pokolebaju, ja nikada neću!«

³⁴A Isus mu je nato odgovorio: »Istinu ti kažem: još noćas, prije nego pijetao zapjeva, tri puta ćeš me zatajiti.«

³⁵»Čak i kad bih morao umrijeti s tobom, nikada te se ne bih odrekao«, odgovorio je Petar. Tako su rekli i svi ostali učenici.

³⁶Zatim je Isus otišao s učenicima u mjesto zvano Getsemani pa im rekao: »Sjednite, dok ja odem onamo moliti.« ³⁷Sa sobom je poveo Petra i oba Zebedejeva sina. No obuzela ga je tuga i tjeskoba ³⁸pa im je rekao: »Moja je duša nasmrt žalosna. Ostanite ovdje i bdijte sa mnom!«

³⁹Otišao je malo dalje od njih, pao licem na zemlju i počeo moliti govoreći: »Oče moj, ako je moguće, neka me mimoide ova čaša!¹ Ali neka ne bude kako ja hoću, nego kako ti hoćeš.« ⁴⁰Tada se vratio učenicima i našao ih kako spavaju pa je rekao Petru: »Tako, niste mogli ostati budni sa mnom ni jedan sat! ⁴¹Bdijte i molite, da ne padnete u iskušenje! Vaš duh želi činiti što je dobro, ali tijelo je slabo.«

⁴²Ponovo je otišao od njih i molio govoreći: »Oče moj, ako nije moguće da me mimoide ova čaša, neka se izvrši tvoja volja!«

⁴³Zatim se vratio i opet ih je našao kako spavaju. Oči su im se same sklapale. ⁴⁴Ostavio ih je i ponovo otišao pa je molio i treći put istim riječima.

¹**26,39 čaša** Simbol patnje. Isus je upotrijebio primjer ispijanja čaše da slikovito objasni svoj skori prolazak kroz mnoge patnje i sramotu. Isto u stihu 42.

⁴⁵Zatim je otišao učenicima i rekao im: »Zar još uvijek spavate i odmarate? Evo, došao je čas kada će Sin Čovječji biti predan u ruke grešnika. ⁴⁶Ustanite! Idemo! Evo, ovdje je onaj koji će me izdati!«

Isusovo uhićenje

(Mk 14,43-50; Lk 22,47-53; Iv 18,3-12)

⁴⁷Dok je Isus još govorio, došao je Juda, jedan od Dvanaestorice. S njim je bilo silno mnoštvo naoružano mačevima i toljagama, koje su poslali svećenički poglavari i narodne starješine. ⁴⁸Isusov je izdajnik s njima dogovorio znak. Rekao im je: »Koga poljubim, taj je. Njega uhvatite!« ⁴⁹I odmah je pristupio Isusu te mu rekao: »Zdravo, učitelju!¹« i poljubio ga.

⁵⁰A Isus mu je rekao: »Prijatelju, učini to zbog čega si došao!«

Ljudi su tada prišli Isusu, zgrabili ga i uhitili. ⁵¹A jedan od onih koji su bili s Isusom posegnuo je za svojim mačem, izvukao ga, udario njime slugu velikoga svećenika i odrezao mu uho.

⁵²Ali Isus mu je rekao: »Vrati svoj mač u korice, jer svi koji se mača hvataju od mača i pogibaju. ⁵³Zar ne shvaćaš da mogu zamoliti svoga Oca i on bi mi odmah poslao više od dvanaest vojski anđela? ⁵⁴Ali kako bi se onda ispunila Pisma, koja kažu da tako mora biti?«

⁵⁵Zatim se obratio mnoštvu: »Zar ste došli da me uhvatite s mačevima i toljagama kao da sam lopov? Svaki dan sjedio sam u Hramu i poučavao, a niste me uhvatili. ⁵⁶Ali ovo se sve dogodilo da se ispune Pisma proroka.« I tada su ga svi učenici napustili i pobjegli.

Isus pred židovskim vođama

(Mk 14,53-65; Lk 22,54-55; 63-71, Iv 18,13-14; 19-24)

⁵⁷Oni koji su uhvatili Isusa odveli su ga k velikom svećeniku Kaifi, kod koga su se okupili učitelji Zakona i starješine. ⁵⁸Petar je iz daljine slijedio Isusa sve do dvorišta velikoga svećenika pa je ušao i sjeo sa stražarima da vidi što će se dogoditi.

⁵⁹Svećenički poglavari i cijelo Veliko vijeće tražili su lažni dokaz protiv Isusa kako bi ga mogli ubiti. ⁶⁰Ali nisu ga našli, iako su došli mnogi lažni svjedoci. Napokon su došla dvojica ⁶¹pa su rekla: »Ovaj je rekao: 'Mogu srušiti Božji Hram i za tri dana ponovo ga sagraditi.'«

¹26,49 učitelju Doslovno: »Rabbi«.

⁶²Tada je ustao veliki svećenik i upitao Isusa: »Zar nećeš ništa odgovoriti? Što to ovi svjedoče protiv tebe?«

⁶³No Isus je šutio.

Onda mu je veliki svećenik rekao: »Zaklinjem te živim Bogom da nam kažeš jesi li ti Krist, Sin Božji?«

⁶⁴A Isus mu je rekao: »Sam tako kažeš. I još vam kažem da ćete nakon ovoga vidjeti Sina Čovječjega kako sjedi zdesna Bogu i dolazi na nebeskim oblacima.«

⁶⁵Tada je veliki svećenik razderao svoju odjeću i rekao: »Uvrijedio je Boga! Što nam još trebaju svjedoci? Evo, upravo ste čuli uvredu! ⁶⁶Što mislite?«

A oni su odgovorili: »Zasluzio je smrt!«

⁶⁷Onda su mu pljuvali u lice i udarali ga šakama. A drugi su ga pljuskali ⁶⁸govoreći: »Pokaži da si prorok, Kriste. Reci tko te udario?«

Petar se odriče Isusa

(Mk 14,66–72; Lk 22,56–62; Iv 18,15–18; 25–27)

⁶⁹A Petar je sjedio vani, u dvorištu. Prišla mu je jedna sluškinja i rekla: »I ti si bio s Isusom Galilejcem!«

⁷⁰Ali on je to pred svima zanijekao. Rekao je: »Ne znam što govoriš.«

⁷¹Zatim je otišao prema ulazu, gdje ga je opazila druga sluškinja koja je rekla onima oko sebe: »Ovaj je bio s Isusom iz Nazareta.«

⁷²Petar je to opet zanijekao zaklinjući se: »Ne poznajem toga čovjeka!«

⁷³Malo kasnije pristupili su Petru oni koji su ondje stajali te mu rekli: »Ti zaista jesi jedan od njih. Tvoj te govor odaje.«

⁷⁴A on je počeo kleti i zaklinjati se: »Ne poznajem toga čovjeka.« I tada se oglasio pijetao. ⁷⁵A Petar se sjetio Isusovih riječi: »Prije nego što se pijetao oglasi, triput ćeš me se odreći.« Izašao je i gorko zaplakao.

Isus je predan upravitelju Pilatu

(Mk 15,1; Lk 23,1–2; Iv 18,28–32)

27 ¹Rano ujutro svi svećenički poglavari i narodne starješine dogovorili su se da ubiju Isusa. ²Zatim su ga svezali, odveli i predali upravitelju Pilatu.

Judino samoubojstvo

(Dj 1,18–19)

³Kad je Juda, koji ga je izdao, vidio da je Isus osuđen, bilo mu je krivo zbog onoga što je učinio pa je

svećeničkim poglavarima i starješinama vratio trideset srebrnjaka. ⁴Rekao je: »Pogriješio sam što sam nevina čovjeka predao da ga ubiju.«

No oni su rekli: »Što se to nas tiče? To je tvoja stvar!«

⁵Tada je Juda bacio srebrnjake u Hram, otišao i objesio se.

⁶Svećenički poglavari uzeli su srebrnjake i rekli: »Protivi se našem Zakonu da ih stavimo u hramsku blagajnu jer su plaća za krv.« ⁷Stoga su odlučili kupiti za njih lončarevu njivu da bude groblje za strance. ⁸Zato je ta njiva do danas znana kao Krvava njiva. ⁹Tako se ispunilo što je rekao prorok Jeremija:

»Uzeli su trideset srebrnjaka. Toliko su Izraelci odlučili platiti za njegov život. ¹⁰I tim su novcem kupili lončarevu njivu, kao što mi je Gospodin naredio.«¹

Isus pred Pilatom

(Mk 15,2-5; Lk 23,3-5; Iv 18,33-38)

¹¹U međuvremenu su Isusa doveli pred upravitelja i ovaj ga je upitao: »Jesi li ti kralj Židova?«

Isus je rekao: »Ti tako kažeš.«

¹²A dok su ga svećenički poglavari i starješine optuživali, nije ništa odgovarao.

¹³Tada ga je Pilat upitao: »Zar ne čuješ što sve protiv tebe svjedoče?«

¹⁴Ali Isus mu nije odgovorio ni na jedno pitanje pa se Pilat jako čudio.

Baraba umjesto Isusa

(Mk 15,6-15; Lk 23,13-25; Iv 18,39-19,16)

¹⁵Upravitelj je običavao svakoga blagdana pustiti narodu jednoga zatvorenika po njihovoj želji. ¹⁶U to su vrijeme imali zloglasnoga zatvorenika zvanog Baraba².

¹⁷Kad se narod okupio, Pilat je upitao: »Koga želite da vam oslobodim: Barabu ili Isusa koji se zove Krist?«

¹⁸Pilat je, naime, znao da su mu Isusa predali iz zavisti.

¹⁹Dok je Pilat sjedio na sudačkoj stolici, njegova mu je žena poručila: »Nemoj učiniti ništa protiv toga nevinog čovjeka. Cijeli sam dan uznemirena zbog sna koji sam o njemu sanjala.«

¹27,10 'Uzeli ... naredio.' Vidi Zah 11,12-13; Jr 32,6-9.

²27,16 *Baraba* U nekim grčkim prijevodima Baraba se naziva Isus Baraba.

²⁰Ali svećenički poglavari i starješine nagovorili su narod da od Pilata zatraži da pusti Barabu, a Isusa da pogubi.

²¹Tada ih je upravitelj upitao: »Kojega od ove dvojice želite da vam oslobodim?«

Odgovorili su: »Barabu!«

²²Pilat ih je upitao: »Što da onda učinim s Isusom zvanim Krist?«

»Neka se razapne!«, svi su odgovorili.

²³Pilat je upitao: »Zašto? Kakav je zločin počinio?«

A oni su još glasnije vikali: »Razapni!«

²⁴Kako je Pilat vidio da time ništa ne postiže i da nastaje sve veći metež, uzeo je vode i pred narodom oprao ruke¹ govoreći: »Nevin sam za smrt ovog pravednika. Odgovornost pada na vas.«

²⁵A sav je narod odgovorio: »Njegova smrt neka padne na nas i na našu djecu!«

²⁶Pilat im je tada oslobodio Barabu, a Isusa je izbičevao i zatim predao da ga razapnu.

Isusa izruguju

(Mk 15,16–20; Iv 19,2–3)

²⁷Onda su upraviteljevi vojnici odveli Isusa u upraviteljevu palaču i oko njega okupili cijelu četvu. ²⁸Zatim su ga svukli i prebacili na njega grimizni ogrtač. ²⁹Ispleli su krunu od trnja i stavili mu je na glavu, a u desnu ruku stavili su mu trsku. Kleknuli su pred njega i rugali mu se govoreći: »Živio kralj Židova!« ³⁰Zatim su pljuvali po njemu i udarali ga trskom po glavi. ³¹Kad su mu se prestali izrugivati, uzeli su s njega ogrtač i obukli mu njegovu odjeću te ga odveli da ga razapnu.

Isusa razapinju na križ

(Mk 15,21–32; Lk 23,26–43; Iv 19,17–27)

³²Dok su izlazili iz grada, naišli su na nekoga čovjeka iz Cirene koji se zvao Šimun te su ga prisilili da nosi Isusov križ. ³³Kad su došli do mjesta zvanoga Golgota, što znači Lubanja, ³⁴dali su Isusu da pije vino pomiješano sa žuč². Ali kad ga je okusio, nije htio piti. ³⁵Tada su ga razapeli i bacanjem kocke razdijelili njegovu odjeću među sobom. ³⁶Zatim su ondje sjeli i čuvali ga. ³⁷Iznad

¹27,24 *opravo ruke* Pilat je to učinio kao znak da ne želi imati ništa s odlukom naroda da ubiju Isusa.

²27,34 *žuč* Najvjerojatnije opojno sredstvo vrlo gorka okusa koje su miješali u vino da ublaži bol.

glave stavili su mu natpis na kojem je bila napisana njegova krivnja: »Ovo je Isus, kralj Židova.«³⁸ Zajedno s njim razapeli su i dva razbojnika — jednoga s njegove desne strane, a drugoga s lijeve.³⁹ Prolaznici su ga vrijeđali. Mahali su glavama⁴⁰ i govorili: »Ti, koji si rekao da možeš srušiti Hram i za tri dana ponovo ga sagraditi, spasi samoga sebe! Ako si Sin Božji, siđi s križa!«

⁴¹Slično su mu se rugali i svećenički poglavari, zajedno s učiteljima Zakona i starješinama. Govorili su:⁴² »Spasio je druge, ali ne može spasiti sama sebe. On je kralj Izraela pa neka sada siđe s križa i mi ćemo mu povjerovati.«⁴³ Uzda se u Boga pa neka ga on spasi, ako želi. Ta sam je rekao: 'Ja sam Sin Božji.'«⁴⁴ Na isti način vrijeđali su ga i razbojnici koji su s njim bili razapeti.

Isus umire

(Mk 15,33–41; Lk 23,44–49; Iv 19,28–30)

⁴⁵Od podneva pa do tri sata po cijeloj je zemlji zavlada tama.⁴⁶ Oko tri sata Isus je povikao jakim glasom: »Eli, Eli! Lema sabakthani?«, što znači: »Bože moj, Bože moj! Zašto si me ostavio?«¹

⁴⁷To su čuli neki koji su ondje stajali pa su rekli: »Zove Iliju.«²

⁴⁸Jedan od njih odmah je otrčao, uzeo spužvu, natopio je octom te je stavio na štap i ponudio Isusu da pije.⁴⁹ A ostali su govorili: »Stani da vidimo hoće li doći Ilija da ga spasi.«

⁵⁰A Isus je još jednom povikao jakim glasom, a onda je izdahnuo³.

⁵¹Istoga se trena zastor u Hramu razderao popola, od vrha do dna. Zemlja se potresla, a stijene su se raspucale.⁵² Grobovi su se otvorili i uskrsla su tijela mnogih umrlih Božjih ljudi.⁵³ Nakon Isusova uskrsnuća izašli su iz grobova i otišli u Sveti grad⁴ te se pokazali mnogima.

⁵⁴Kad su časnik i oni koji su s njim čuvali Isusa vidjeli potres i ostale događaje, jako su se prestrašili i rekli: »Ovaj je zaista bio Sin Božji!«

⁵⁵Tamo su bile i mnoge žene koje su sve to izdaleka promatrale. One su pratile Isusa još iz Galileje i služile

¹ 27,46 Citat iz Ps 22,1.

² 27,47 »Zove Iliju« Riječ za »Moj Bože« (na hebrejskom »Eli«, a na aramejskom »Eloi«) ljudima je zvučala poput imena »Ilija«. Ilija je bio poznati Božji prorok otprilike iz 850. godine prije Krista.

³ 27,50 *izdahnuo* Doslovno: »ispustio duh«.

⁴ 27,53 *Sveti grad* Jeruzalem.

mu. ⁵⁶Među njima bile su Marija Magdalena, Marija, majka Jakova i Josipa te majka Zebedejevih sinova.¹

Isusa pokopaju

(Mk 15,42–47; Lk 23,50–56; Iv 19,38–42)

⁵⁷Kad se spustila večer, došao je neki bogati čovjek iz Arimateje imenom Josip. I on je bio Isusov učenik. ⁵⁸Otišao je k Pilatu i zatražio Isusovo tijelo. Pilat je naredio da mu predaju tijelo. ⁵⁹Josip je uzeo tijelo i zamotao ga u novo platno. ⁶⁰Položio ga je u sasvim novu grobnicu koju je za sebe isklesao u stijeni. Zatim je ulaz zatvorio velikim kamenom i otišao. ⁶¹A Marija Magdalena i druga Marija sjedile su preko puta groba.

⁶²Sutradan, nakon Dana pripreme,² otišli su svećenički poglavari i farizeji k Pilatu. ⁶³Rekli su mu: »Gospodine, sjetili smo se da je onaj varalica još za života rekao: 'Za tri dana ustat ću od mrtvih.' ⁶⁴Zato naredi da se grob dobro čuva sve do trećeg dana, da ne bi došli njegovi učenici i ukrali tijelo pa onda rekli narodu: 'Ustao je od mrtvih.' Tako bi ta posljednja prijevara bila gora od prve.«

⁶⁵A Pilat im je rekao: »Evo vam straže pa idite i osigurajte grob kako znate!« ⁶⁶Oni su otišli i osigurali grob. Zapečatili su kamen i postavili stražu.

Prazan grob

(Mk 16,1–8; Lk 24,1–12; Iv 20,1–10)

28 ¹Nakon subote, u zoru prvoga dana u tjednu, došle su Marija Magdalena i druga Marija pogledati grob.

²I odjednom je nastao snažan potres jer je Gospodinov anđeo sišao s neba. Prišao je grobu i maknuo kamen s ulaza te sjeo na njega. ³Lice mu je bilo sjajno poput munje, a odjeća mu je bila bijela kao snijeg. ⁴Stražari su se tresli i zamrli od straha.

⁵A anđeo je rekao ženama: »Ne bojte se! Znam da tražite Isusa kojega su razapeli. ⁶Ali on nije ovdje! Uskr-snuo je, baš kao što je i rekao. Dođite vidjeti mjesto gdje je ležao. ⁷Zatim brzo idite i recite njegovim učenicima: 'Ustao je od mrtvih i sada ide pred vama u Galileju. Tamo ćete ga vidjeti.' Zapamtite što sam vam rekao!«

¹27,56 *majka Zebedejevih sinova* Majka Jakova i Ivana.

²27,62 *Dan pripreme* Petak, dan pripreme prije subotnjeg odmora.

⁸Žene su brzo napustile grob te su uplašene, ali i rado-sne, otrčale javiti to Isusovim učenicima. ⁹Iznenada im je u susret došao Isus te im rekao: »Zdravo!« One su mu prišle, uhvatile ga za noge i poklonile mu se. ¹⁰Tada im je Isus rekao: »Nemojte se bojati! Idite i recite mojoj braći neka idu u Galileju. Ondje će me vidjeti.«

Izveštaj židovskim vođama

¹¹Dok su žene bile na putu, neki od stražara otišli su u grad te ispričali svećeničkim poglavarima sve što se dogodilo. ¹²A ovi su se sastali sa starješinama i odlučili vojnicima dati mnogo novaca. ¹³Rekli su im: »Kažite da su Isusovi učenici došli noću i da su ukrali njegovo tijelo dok ste vi spavali. ¹⁴Ako upravitelj čuje za ovo, mi ćemo ga već uvjeriti u suprotno i nećete imati nikakvih nepravilnosti.« ¹⁵Vojnici su uzeli novac i učinili kako im je rečeno. Tako se ova priča proširila među Židovima i to traje do dana današnjega.

Isus šalje učenike

(Mk 16,14–18; Lk 24,36–49; Iv 20,19–23; Dj 1,6–8)

¹⁶Jedanaest učenika otišlo je u Galileju, na brdo na koje im je Isus rekao da idu. ¹⁷Kad su ugledali Isusa, poklonili su mu se. Ali neki su sumnjali da je to on. ¹⁸Tada im je Isus prišao i rekao: »Dana mi je sva vlast na nebu i na zemlji. ¹⁹Zato idite i učinite sve narode mojim učenicima, krsteći ih u ime Oca, Sina i Duha Svetoga ²⁰i učite ih da vrše sve što sam vam zapovjedio. Ja sam s vama uvijek, sve do svršetka svijeta.«¹

License Agreement for Bible Texts

World Bible Translation Center

Last Updated: September 21, 2006

Copyright © 2006 by World Bible Translation Center

All rights reserved.

These Scriptures:

- Are copyrighted by World Bible Translation Center.
- Are not public domain.
- May not be altered or modified in any form.
- May not be sold or offered for sale in any form.
- May not be used for commercial purposes (including, but not limited to, use in advertising or Web banners used for the purpose of selling online ad space).
- May be distributed without modification in electronic form for non-commercial use. However, they may not be hosted on any kind of server (including a Web or ftp server) without written permission. A copy of this license (without modification) must also be included.
- May be quoted for any purpose, up to 1,000 verses, without written permission. However, the extent of quotation must not comprise a complete book nor should it amount to more than 50% of the work in which it is quoted. A copyright notice must appear on the title or copyright page using this pattern: "Taken from the HOLY BIBLE: EASY-TO-READ VERSION™ © 2006 by World Bible Translation Center, Inc. and used by permission." If the text quoted is from one of WBTC's non-English versions, the printed title of the actual text quoted will be substituted for "HOLY BIBLE: EASY-TO-READ VERSION™." The copyright notice must appear in English or be translated into another language. When quotations from WBTC's text are used in non-saleable media, such as church bulletins, orders of service, posters, transparencies or similar media, a complete copyright notice is not required, but the initials of the version (such as "ERV" for the Easy-to-Read Version™ in English) must appear at the end of each quotation.

Any use of these Scriptures other than those listed above is prohibited. For additional rights and permission for usage, such as the use of WBTC's text on a Web site, or for clarification of any of the above, please contact World Bible Translation Center in writing or by email at distribution@wbtc.com.

World Bible Translation Center

P.O. Box 820648

Fort Worth, Texas 76182, USA

Telephone: 1-817-595-1664

Toll-Free in US: 1-888-54-BIBLE

E-mail: info@wbtc.com

WBTC's web site – World Bible Translation Center's web site: <http://www.wbtc.org>

Order online – To order a copy of our texts online, go to: <http://www.wbtc.org>

Current license agreement – This license is subject to change without notice. The current license can be found at: <http://www.wbtc.org/downloads/biblelicense.htm>

Trouble viewing this file – If the text in this document does not display correctly, use Adobe Acrobat Reader 5.0 or higher. Download Adobe Acrobat Reader from: <http://www.adobe.com/products/acrobat/readstep2.html>

Viewing Chinese or Korean PDFs – To view the Chinese or Korean PDFs, it may be necessary to download the Chinese Simplified or Korean font pack from Adobe. Download the font packs from: <http://www.adobe.com/products/acrobat/acrrasianfontpack.html>